

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie usług
społecznych dla gminy
Pokrzywnica**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

„Projekt „Dla Ciebie, dla mnie, dla nas – rozwój usług społecznych na Mazowszu”

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – czerwiec 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza gminy	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w gminie Pokrzywnica w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w gminie Pokrzywnica w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w gminie Pokrzywnica w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie Pokrzywnica w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Pokrzywnica w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	13
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Pokrzywnica w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	14
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów gminy Pokrzywnica w zakresie usług społecznych w świetle analizy danych zastanych	16
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	16
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	19
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców gminy Pokrzywnica	24
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	24
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	26
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Pokrzywnica	47
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	47
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	49
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	50
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	53

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	55
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	56
Spis tabel.....	58
Spis wykresów	59

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – ankieta online (ang. Computer Assisted Web Interview).

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja – rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki długoterminowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

FEPŻ – Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

Gmina – podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS - Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI - Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

MGOPS – Miejsko Gminny Ośrodek pomocy Społecznej.

NGO – organizacja pozarządowa (ang. Non-Governmental Organisations).

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszymi komponentami polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy gminy Pokrzywnica w powiecie pułuskim. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w gminie Pokrzywnica oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Gminę Pokrzywnica zamieszkiwało na koniec 2023 roku 5 138 osób, z czego 2 545 stanowiły kobiety, a 2 593 mężczyźni. Spośród ogółu ludności odnotowano: 1 059 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, 3 007 mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz 1 072 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej gminy wynika, że dochody per capita były niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców przewyższała wskaźnik dla powiatu i była poniżej wskaźnika dla województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

Na terenie gminy było zarejestrowanych 20 organizacji pozarządowych, a także 13 Kół Gospodyń Wiejskich.

W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonowały: biblioteka, placówka służby zdrowia.

W gminie Pokrzywnica zlokalizowane były następujące gminne i powiatowe placówki wsparcia (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej): gminny ośrodek pomocy społecznej, schronisko dla osób bezdomnych.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Pokrzywnica pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 43 osoby. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 122 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku 0-17.

Wśród głównych powodów przyznawania pomocy społecznej przez OPS w gminie Pokrzywnica w 2023 r. należy wymienić następujące: bezrobocie (46 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (18 rodzin), ubóstwo (13 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (11 rodzin), niepełnosprawność (9 rodzin).

W 2023 roku w gminie Pokrzywnica przeprowadzono 314 wywiadów środowiskowych, którymi objęto 96 rodzin, liczących łącznie 314 osób. Praca socjalna została skierowana do 123 rodzin, w których znajdowało się łącznie 349 osób. W tym samym roku zawarto 28 kontraktów socjalnych, którymi objęto łącznie 28 osób.

V. Charakterystyka usług społecznych dla **osób starszych** w gminie Pokrzywnica w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie gminy liczba osób starszych w 2023 r. wynosiła 1 072, co stanowiło 20,86% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 8 rodzin spośród osób starszych, z czego 5 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 15 członków tych rodzin, co stanowiło 0,29% ogółu mieszkańców gminy.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Pokrzywnica dobrze wspiera osoby starsze (33% beneficjentów usług społecznych, 26% niekorzystających z nich).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Pokrzywnica osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są niewystarczające (46% badanych) niż są wystarczające (29% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (34% badanych uważa usługi za wystarczające, a 22% badanych uważa je za niewystarczające).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Pokrzywnica jest trudne (43% beneficjentów usług społecznych, 37% niekorzystających z nich).

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Pokrzywnica osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- rodzinnych domów pomocy.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w gminie Pokrzywnica w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w gminie Pokrzywnica zamieszkiwały 603 osoby z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 9 rodzin, w których żyło łącznie 9 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłek okresowy dla 1 osoby w kwocie 1 040 zł.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Pokrzywnica dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (32% beneficjentów usług społecznych, 30% niekorzystających z nich).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Pokrzywnica osobom z niepełnosprawnościami są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (32% badanych) niż są niewystarczające (29% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (36% badanych uważa usługi za niewystarczające, a 15% badanych uważa je za wystarczające).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Pokrzywnica jest trudne (46% beneficjentów usług społecznych, 45% niekorzystających z nich).

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Pokrzywnica osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- działań rehabilitacyjnych.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w gminie Pokrzywnica w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność nie była przyczyną udzielenia pomocy społecznej.

Na terenie gminy funkcjonowała placówka wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności i było to schronisko dla osób bezdomnych z 70 miejscami prowadzony przez NGO.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców zdanie na temat oceny wsparcia osób w kryzysie bezdomności przez gminę Pokrzywnica jest podzielone. O ile beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina źle wspiera takie osoby (28% ankietowanych) niż wspiera je dobrze (25% ankietowanych), to mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (24% badanych uważa, że dobrze wspiera, a 22% badanych uważa, że wspiera je źle).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Pokrzywnica osobom w kryzysie bezdomności są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (40% badanych) niż są niewystarczające (25% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (35% badanych uważa wsparcie za niewystarczające, a 13% badanych za wystarczające).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Pokrzywnica jest trudne (46% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- schroniska dla osób bezdomnych
- punkty pomocy doraźnej
- mieszkania treningowe i wspomagane
- noclegownie; ogrzewalnie.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie zdrowia psychicznego** w gminie Pokrzywnica w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w gminie Pokrzywnica wskazała, że w 2023 roku 11 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 500 zł, a na przeciwdziałanie alkoholizmowi 135 434 złotych. W 2023 roku przyznano zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby na kwotę 776 zł.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców zdanie na temat oceny wsparcia osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Pokrzywnica jest podzielone. Beneficjenci usług społecznych równie często przyznają, że gmina dobrze jak i niedobrze wspiera takie osoby (po 18% ankietowanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług częściej przyznają, że gmina źle wspiera takie osoby (34% ankietowanych) niż dobrze je wspiera (13% ankietowanych).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Pokrzywnica są niewystarczające (50% beneficjentów usług społecznych, 44% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Pokrzywnica jest trudne (50% beneficjentów usług społecznych, 42% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Pokrzywnica najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Pokrzywnica w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS, w 2023 roku w gminie Pokrzywnica zamieszkiwało 1 059 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 20,61% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 47,15% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 250 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 13 i stanowiły 22,41% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 24 i stanowiły 41,38% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 15 i stanowiły 25,86% wszystkich rodzin, rodziny z 4 dziećmi były 4 i stanowiły 6,91% wszystkich rodzin, rodziny z 6 dziećmi były 2 i stanowiły 3,45% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 11 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 36 osób.

W 2023 r. w gminie Pokrzywnica świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 122 dzieci, co stanowiło koszt 102 204 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 9 rodzin. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 2 139 807 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Pokrzywnica dobrze wspiera rodziny z dziećmi (32% beneficjentów usług społecznych, 24% niekorzystających z nich).

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę Pokrzywnica są wystarczające (54% beneficjentów usług społecznych, 29% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Pokrzywnica jest łatwe (36% beneficjentów usług społecznych, 35% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gminy Pokrzywnica najczęściej korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Pokrzywnica w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji i rozumieją jej definicję.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie bezdomności, osoby, które potrzebują

umieszczenia w DPS, rodziny z dziećmi oraz rodziny lub osoby sprawujące pieczę zastępczą (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Pokrzywnica to: brak środków finansowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej gotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej niegotowe.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji w gminie Pokrzywnica słyszał o idei tworzenia centrum usług społecznych, natomiast wszyscy z nich pozytywnie ją oceniają. Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Jeden z dwóch przedstawicieli instytucji przyznał, że w jego gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe, zaś doświadczenia przedstawicieli we współpracy z organizacjami pozarządowymi są pozytywne.

Instytucje, które nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi byłyby zainteresowane nawiązaniem współpracy z nimi.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW GMINY

POKRZYWNICA W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców gminy Pokrzywnica wyniosła 5 138 osób. Przyrost naturalny w gminie był ujemny i kształtował się na poziomie -12 osób. W 2023 roku saldo migracyjne było ujemne i wynosiło - 7 osób. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 50,47% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Pokrzywnica w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	5 138	7 187	11 658
Gęstość zaludnienia	42,6	58,5	234,9
Przyrost naturalny	-12	-31	-30
Saldo migracji	-7	1	31
Kobiety na 100 mężczyzn	98	98	101
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	1 059, 20,61%	1 401, 19,73%	2 341, 19,79%
w tym K	511	677	1 139
w tym M	548	723	1 202
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	3 007, 58,52%	4 194, 58,63%	6 753, 58,08%
w tym K	1 347	1 920	3 589
w tym M	1 660	2 273	3 164
Liczba i % osób 65+	1 072, 20,86%	1 591, 21,63%	2 564, 22,13%
w tym K	687	1 039	1 672
w tym M	385	552	892

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 36 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 71 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 102 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 27,10%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 20,86%, w tym dla kobiet 13,37%, a dla mężczyzn 7,49%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Pokrzywnica w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Dochody gminy per capita	6 531,19 zł	7 381,18 zł	7 388,45 zł
Dochody własne per capita	2 141,03 zł	2378,56zł	2 813,98 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	92	85,86	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą gminy Pokrzywnica w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody gminy per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji gminy, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody gminy per capita były niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych przewyższała wskaźnik dla powiatu i była poniżej wskaźnika dla województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Pokrzywnica w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	20	24,86	38
NGO/ 1000 mieszk.	3,89	3,33	3,38
Frekwencja w wyborach samorządowych	54,08%	63,42%	58,92%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	73,01%	72,92%	73,86%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące gminy Pokrzywnica w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców gminy w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźników dotyczących NGO były one wyższe od średniej w powiecie i województwie. W zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów parlamentarnych była wyższa

od średniej powiatowej i niższa od średniej wojewódzkiej. Natomiast wartość wskaźnika wyborów samorządowych była niższa od średniej powiatowej i wojewódzkiej.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W gminie Pokrzywnica funkcjonowała jednostka organizacyjna pomocy społecznej, tj. gminny ośrodek pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Pokrzywnica

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania	Sposób finansowania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Aleja Jana Pawła II 1, 06-121 Pokrzywnica	Urząd gminy	4	3 315 688 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zapewniał on szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tej jednostki.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Pokrzywnica

Typ Podmiotu Ekonomii Społecznej	Liczba Podmiotów
Organizacje pozarządowe	20
Koła Gospodyń Wiejskich	13
Spółdzielnia socjalna	0
Zakład Aktywności Zawodowej	0
Centrum Integracji Społecznej	0
Klub integracji Społecznej	0
Warsztaty Terapii Zajęciowej	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W gminie Pokrzywnica funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 20, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Działało także 13 Kół Gospodyń Wiejskich, angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Pokrzywnica

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Sport	3
Kultura	0
Edukacja	0
Zdrowie	0
Pomoc społeczna	0
Bezpieczeństwo	9
Rozwój lokalny	3
Ekologia	0
Demokracja	0
Wsparcie organizacji pozarządowych	0

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Rynek pracy	0
Działalność międzynarodowa	0
Nauka i technika	0
Branżowe	0
Religia	0
Suma	15

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych <https://spis.ngo.pl/mazowieckie-pokrzywnica-142403?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> i zestawienia udostępnione przez Stowarzyszenie Klon/Jawor [dostęp 1.12.2024].

W gminie Pokrzywnica w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 20 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 15 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie gminy były te o charakterze bezpieczeństwa.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Pokrzywnica

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Pokrzywnicy z Filią w Dzierżeniu	Aleja Jana Pawła II 1, 06-121 Pokrzywnica	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (NZOZ) "Eskulap"	ul. Przemysłowa 1, 06-121 Pokrzywnica	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu gminy Pokrzywnica. Więcej informacji na stronie gminy pod adresem: <https://pokrzywnica.pl/> [Dostęp: 18.12.2024]

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie gminy Pokrzywnica. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizowały różnorodne zadania w zakresie kultury, sportu, edukacji oraz ochrony zdrowia, wspierając rozwój społeczności lokalnej. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie gminy funkcjonowały następujące placówki niepomocowe: biblioteka, placówka służby zdrowia.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminie Pokrzywnica w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	165	228	265
- świadczenia pieniężne	43	117	154
- świadczenia niepieniężne	122	140	131
Liczba rodzin	96	144	260
Liczba osób w rodzinach	314	384	553

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Pokrzywnica (MRIPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 r w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	58,79%	54,33%	40,32%
- w wieku produkcyjnym	30,30%	32,72%	42,21%
- w wieku poprodukcyjnym	10,91%	12,95%	17,47%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	41,99%	41,99%	49,13%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	58,01%	58,01%	50,87%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Pokrzywnica (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Pokrzywnica pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 43 osoby. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymali 122 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku 0-17.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Pokrzywnica w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	13	33	13,54%	0,64%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	0	0	0%	0%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4	20	4,17%	0,39%
- w tym wielodzietność	3	15	3,13%	0,29%
Bezrobocie	46	153	47,92%	2,98%
Niepełnosprawność	9	9	9,38%	0,18%
Długotrwała lub ciężka choroba	11	23	11,46%	0,45%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	18	77	18,75%	1,5%
- w tym rodziny niepełne	2	4	2,08%	0,08%
- w tym rodziny wielodzietne	1	9	1,04%	0,18%
Przemoc domowa	0	0	0%	0%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Alkoholizm	0	0	0%	0%
Narkomania	0	0	0%	0%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0%	0%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	0	0	0%	0%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej¹, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród powodów przyznawania pomocy przez OPS w gminie Pokrzywnica w 2023 roku należy wymienić następujące:

- bezrobocie dotknęło 46 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczyła 18 rodzin, w tym 2 rodzin niepełnych oraz 1 rodziny wielodzietnej
- ubóstwo dotknęło 13 rodzin
- długotrwała lub ciężka choroba dotyczyła 11 rodzin
- niepełnosprawność wystąpiła u 9 rodzin
- potrzeba ochrony macierzyństwa dotyczyła 4 rodzin, w tym rodzin wielodzietnych, których było 3
- sieroctwo, bezdomność, przemoc domowa, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, alkoholizm, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy, zdarzenie losowe, sytuacja kryzysowa oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna nie były przyczyną przyznania wsparcia z pomocy społecznej.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 21 osobom na łączną kwotę 140 702 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 19 osób na sumę 129 179 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 2 osobom na łączną kwotę 11 523 zł.

¹ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 13 osobom na łączną kwotę 20 000 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 10 zasiłków o łącznej wartości 15 584 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 1 zasiłek na kwotę 776 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 1 zasiłek o wartości 1 040 zł.

W 2023 roku gmina Pokrzywnica udzieliła wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 9 osobom na łączną kwotę 42 314 zł.

Gmina posiadała w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 3 315 868 zł, w tym w budżecie OPS 3 315 688 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gmina Pokrzywnica nie dysponowała mieszkaniami komunalnymi. W ciągu roku nie złożono wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego.

Na terenie gminy nie funkcjonował dom pomocy społecznej prowadzony przez gminę. Mieszkańcy gminy, którzy wymagali umieszczenia w takiej placówce byli kierowani do instytucji prowadzonych przez powiat. W 2023 roku takich osób było 3, a gmina poniosła koszty w wysokości 120 262 złotych za ich pobyt w domu pomocy społecznej.

3. Praca socjalna

W 2023 roku w gminie Pokrzywnica przeprowadzono 314 wywiadów środowiskowych, którymi objęto 96 rodzin, liczących łącznie 314 osób. Praca socjalna została skierowana do 123 rodzin, w których znajdowało się łącznie 349 osób. W tym samym roku zawarto 28 kontraktów socjalnych, którymi objęto łącznie 28 osób.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosiła 1 072, co stanowiło 20,86% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 8 rodzin spośród osób starszych, z czego 5 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 15 członków tych rodzin, co stanowiło 0,29% ogółu mieszkańców gminy.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w gminie Pokrzywnica zamieszkiwały 603 osoby z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 9 rodzin zamieszkujących gminę Pokrzywnica, w których żyło łącznie 9 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłek okresowy dla 1 osoby w kwocie 1 040 zł.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność nie była przyczyną udzielenia pomocy społecznej.

Na terenie gminy funkcjonowała placówka wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności i było to schronisko dla osób bezdomnych z 70 miejscami prowadzony przez NGO

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w gminie Pokrzywnica wskazała, że w 2023 roku 11 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 500 zł, a na przeciwdziałanie alkoholizmowi 135 434 złotych. W 2023 roku przyznano 1 zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby na kwotę 776 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS, w 2023 roku w gminie Pokrzywnica zamieszkiwało 1 059 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 20,61% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 47,15% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 250 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 13 i stanowiły 22,41% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dzieci było 24 i stanowiły 41,38% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dzieci było 15 i stanowiły 25,86% wszystkich rodzin, rodziny z 4 dzieci były 4 i stanowiły 6,91% wszystkich rodzin, rodziny z 6 dzieci były 2 i stanowiły 3,45% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 11 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 36 osób.

W 2023 r. w gminie Pokrzywnica świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 122 dzieci, co stanowiło koszt 102 204 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 9 rodzin. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 2 139 807 zł.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY POKRZYWNICA

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców gminy Pokrzywnica wyniosła 90 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

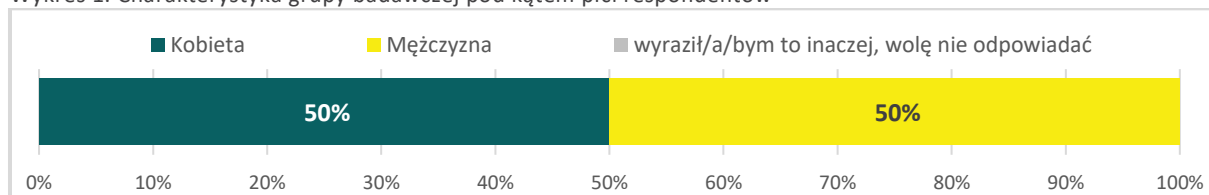
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

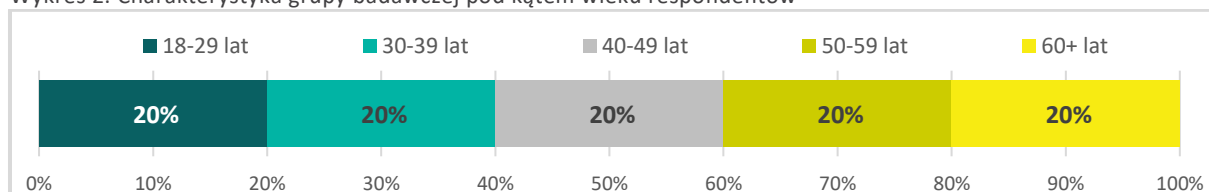
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu udział kobiet i mężczyzn był równy (każda z grup stanowiła 50% ogółu badanych).

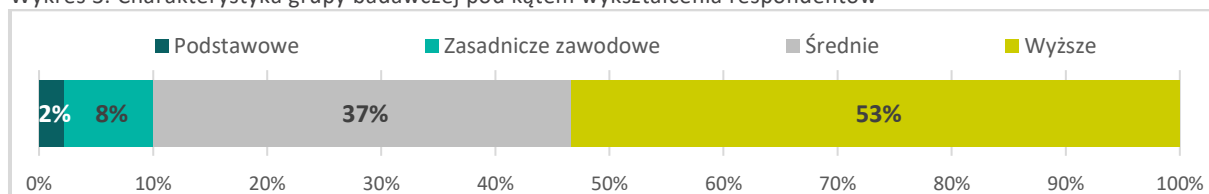
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano około 20% ankietowanych.

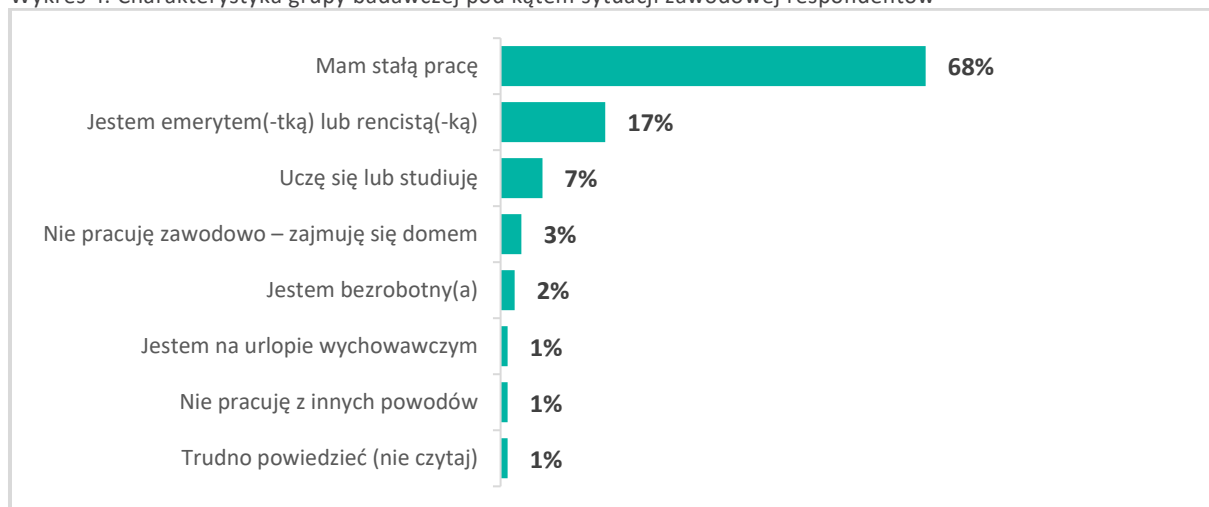
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów dominującymi grupami były osoby z wykształceniem wyższym (53% badanych) i średnim (37% badanych).

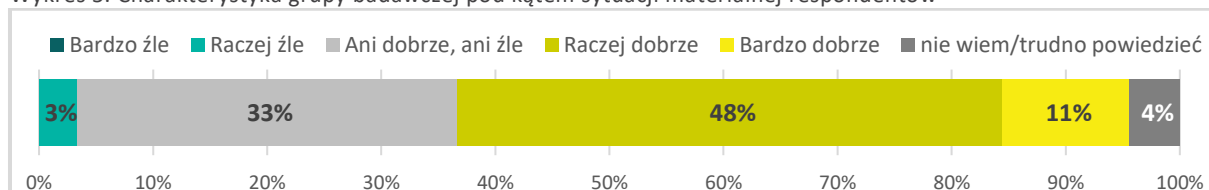
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Charakterystyk grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów wskazuje na przeważającą grupę osób posiadających stałą pracę (68% badanych).

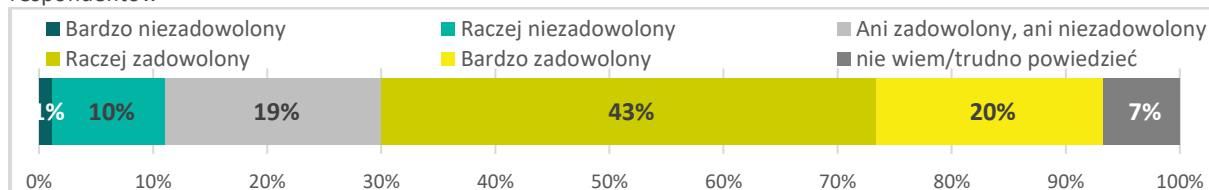
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (48% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (33% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

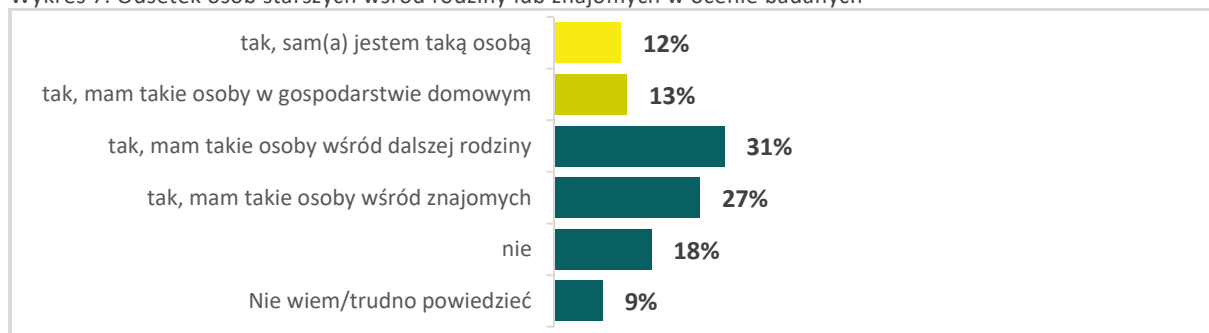
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (43% badanych) oraz bardzo zadowoleni (20% badanych) z zamieszkiwania na terenie gminy Pokrzywnica.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

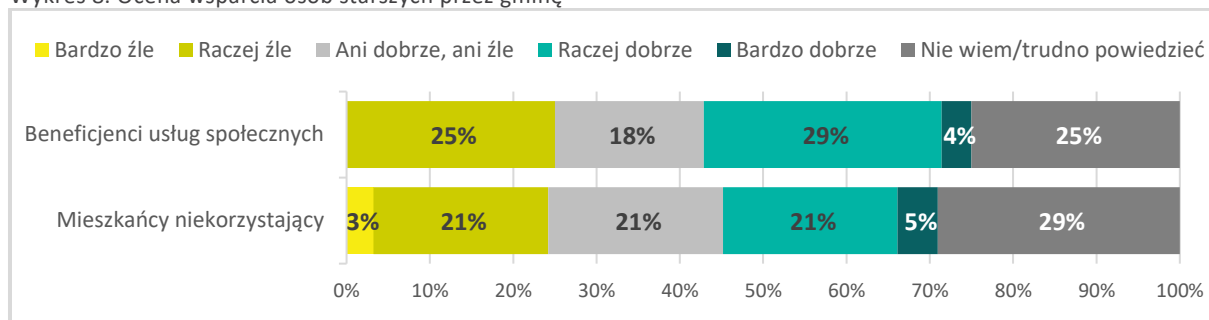
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Pokrzywnica 12% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 13% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, natomiast 31% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 27% wśród znajomych.

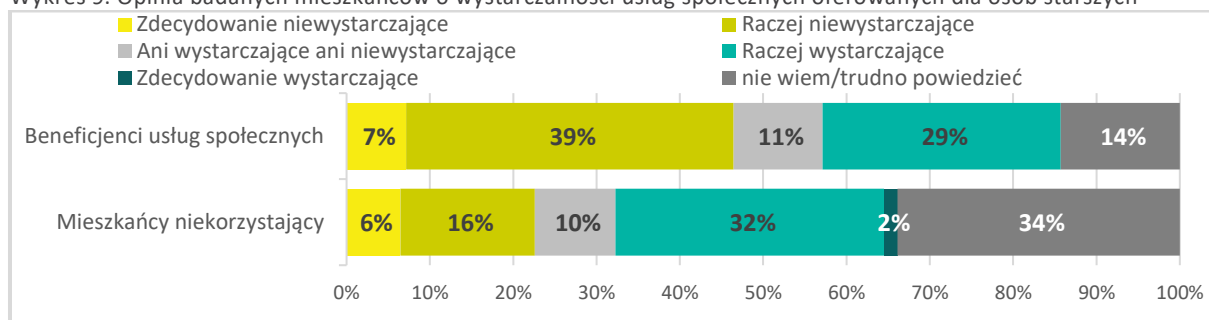
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Pokrzywnica dobrze wspiera osoby starsze (33% beneficjentów usług społecznych, 26% niekorzystających z nich).

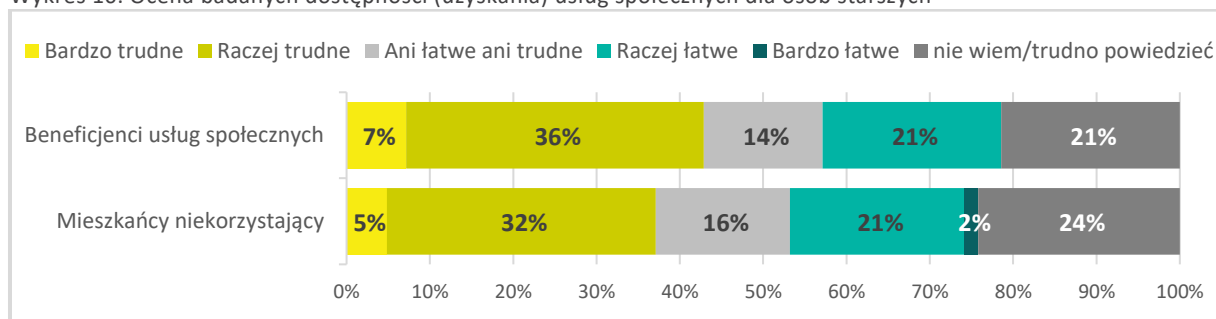
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Pokrzywnica osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są niewystarczające (46% badanych) niż są wystarczające (29% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (34% badanych uważa usługi za wystarczające, a 22% badanych uważa je za niewystarczające)

Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Pokrzywnica jest trudne (43% beneficjentów usług społecznych, 37% niekorzystających z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych

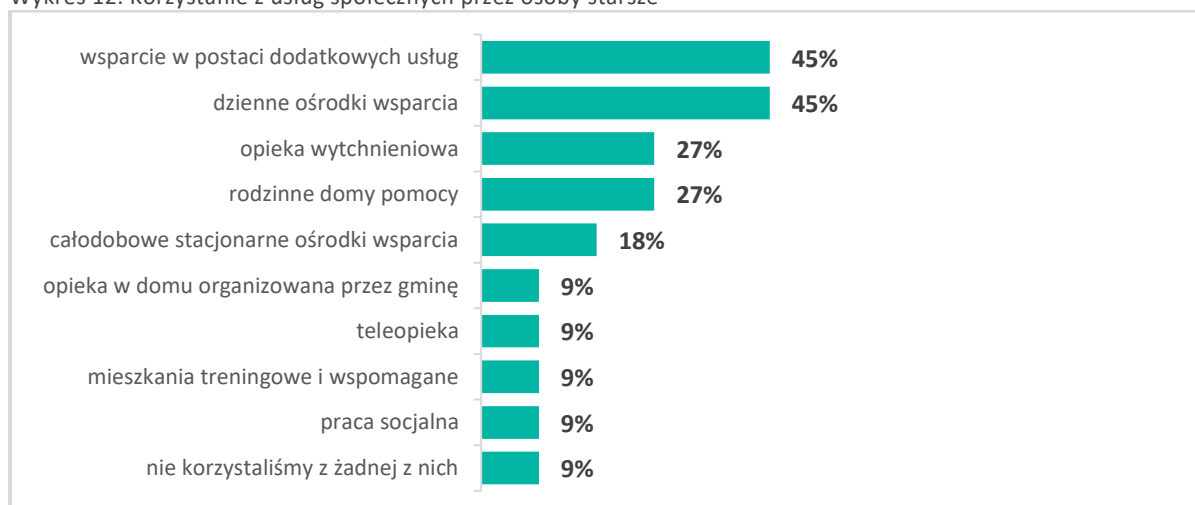

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze

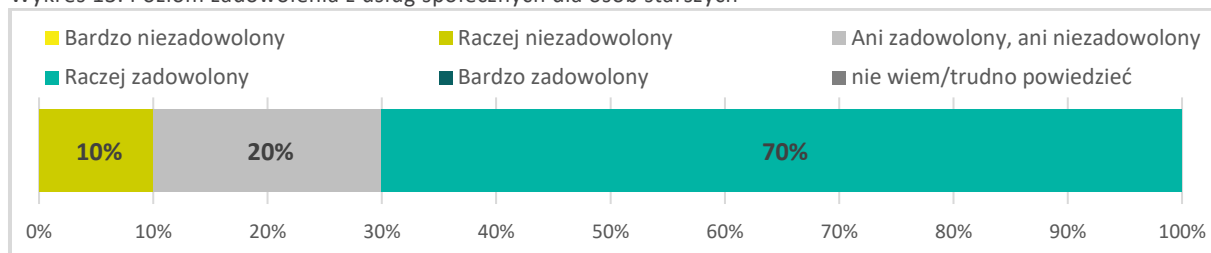

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Pokrzywnica osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- rodzinnych domów pomocy.

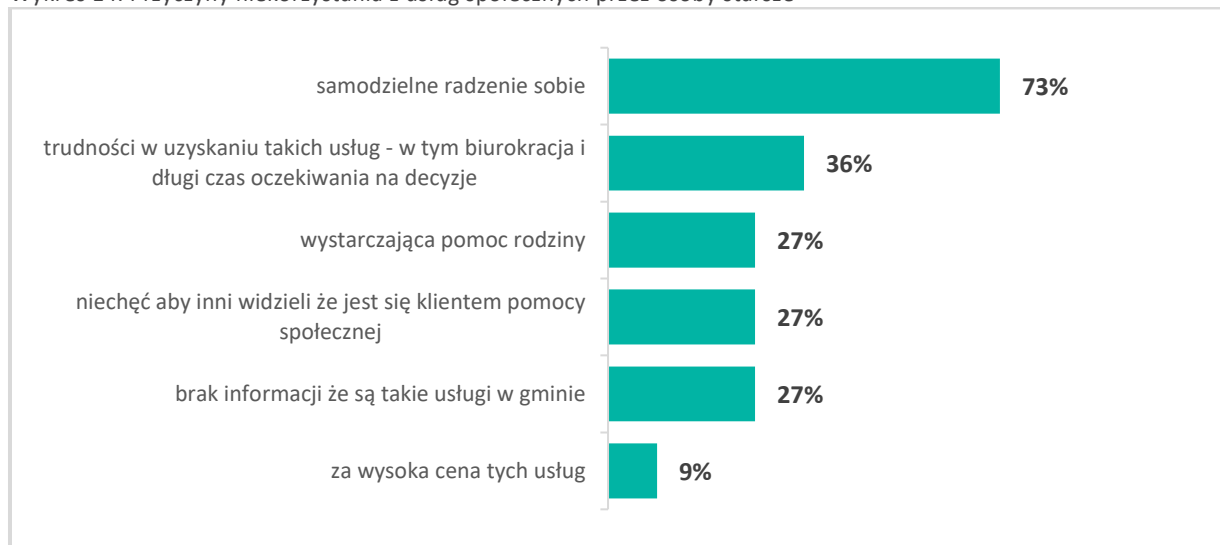
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gminy Pokrzywnica korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (70% zadowolonych do 10% niezadowolonych).

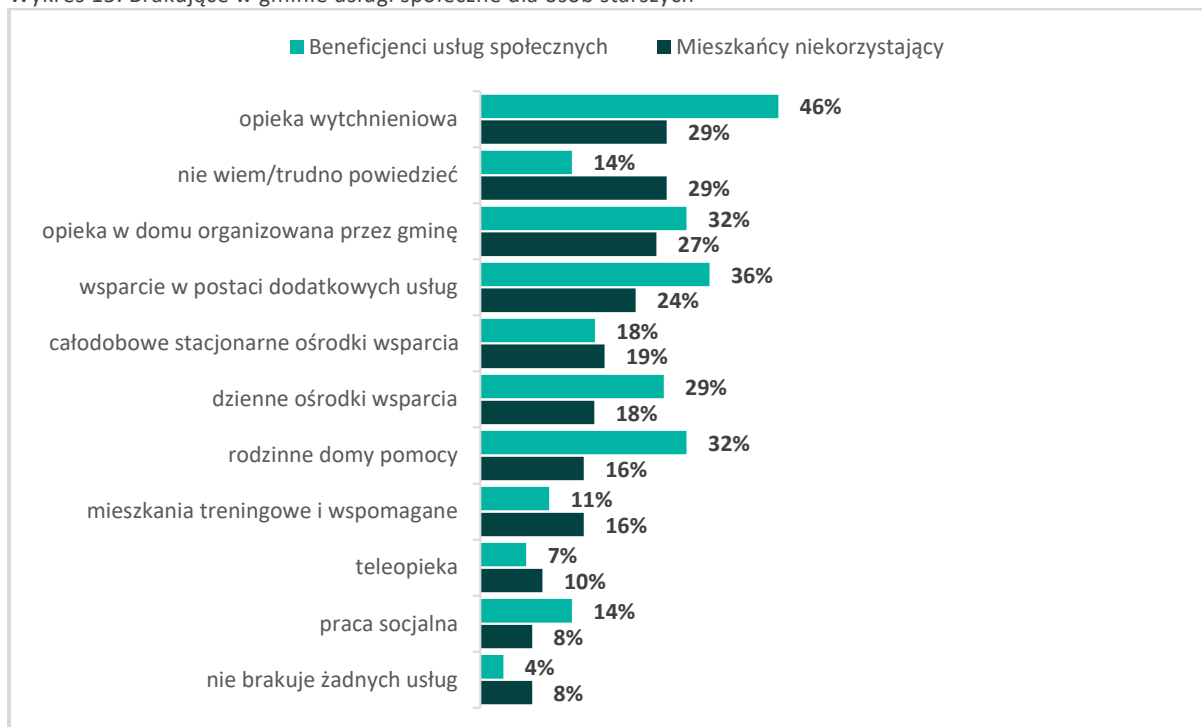
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że radzą sobie samodzielnie (73% ankietowanych) oraz że istnieją trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (36% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

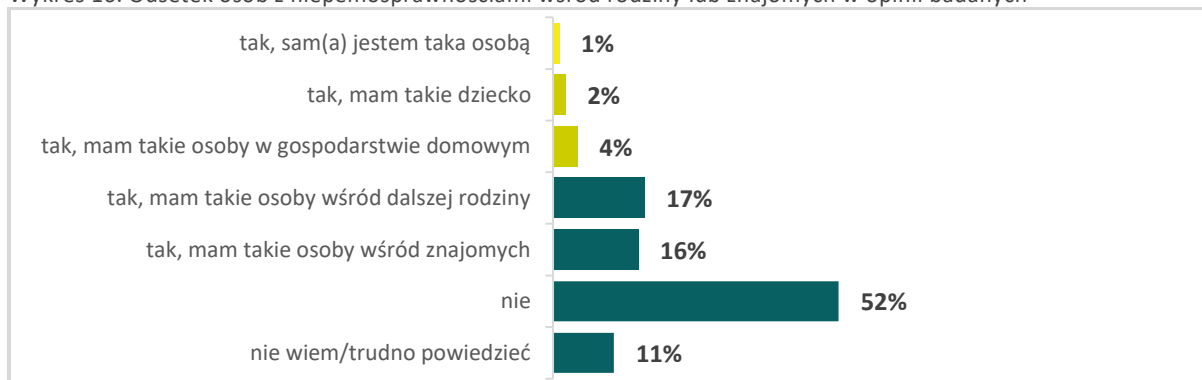
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

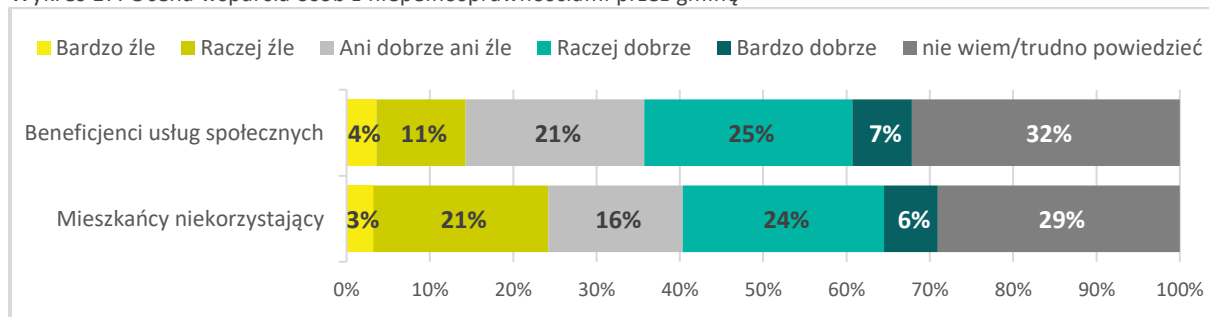
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Pokrzywnica 1% stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 2% badanych przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 4% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym, natomiast 16% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

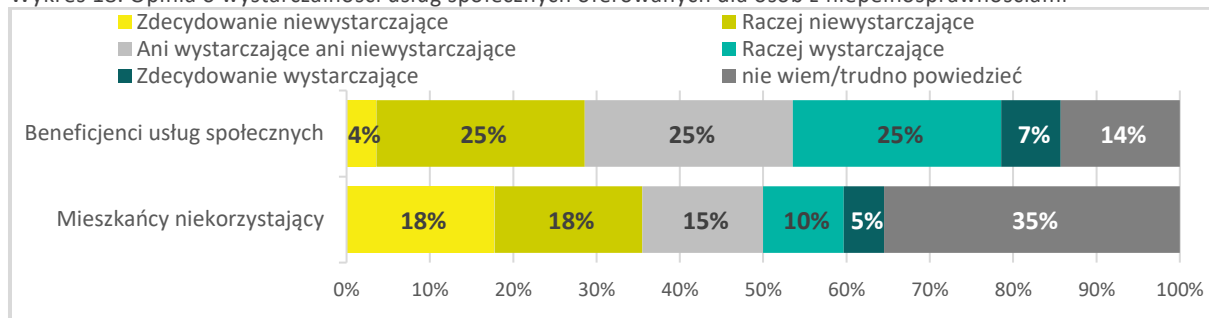
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Pokrzywnica dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (32% beneficjentów usług społecznych, 30% niekorzystających z nich).

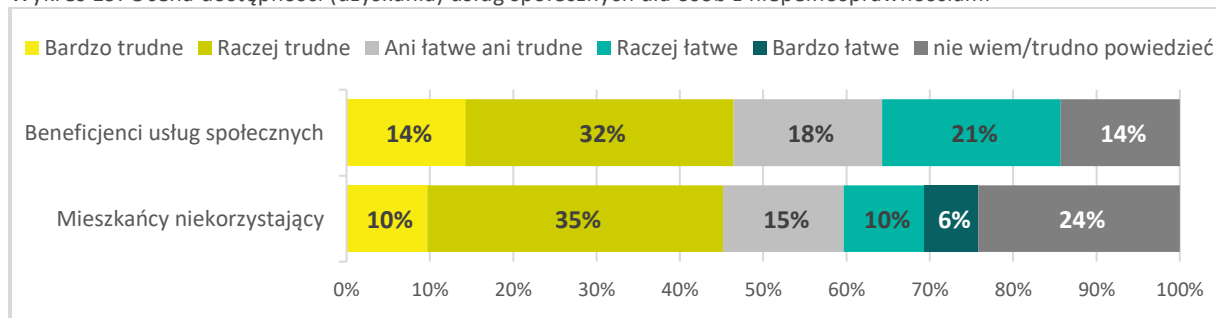
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Pokrzywnica osobom z niepełnosprawnościami są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (32% badanych) niż są niewystarczające (29% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (36% badanych uważa usługi za niewystarczające, a 15% badanych uważa je za wystarczające).

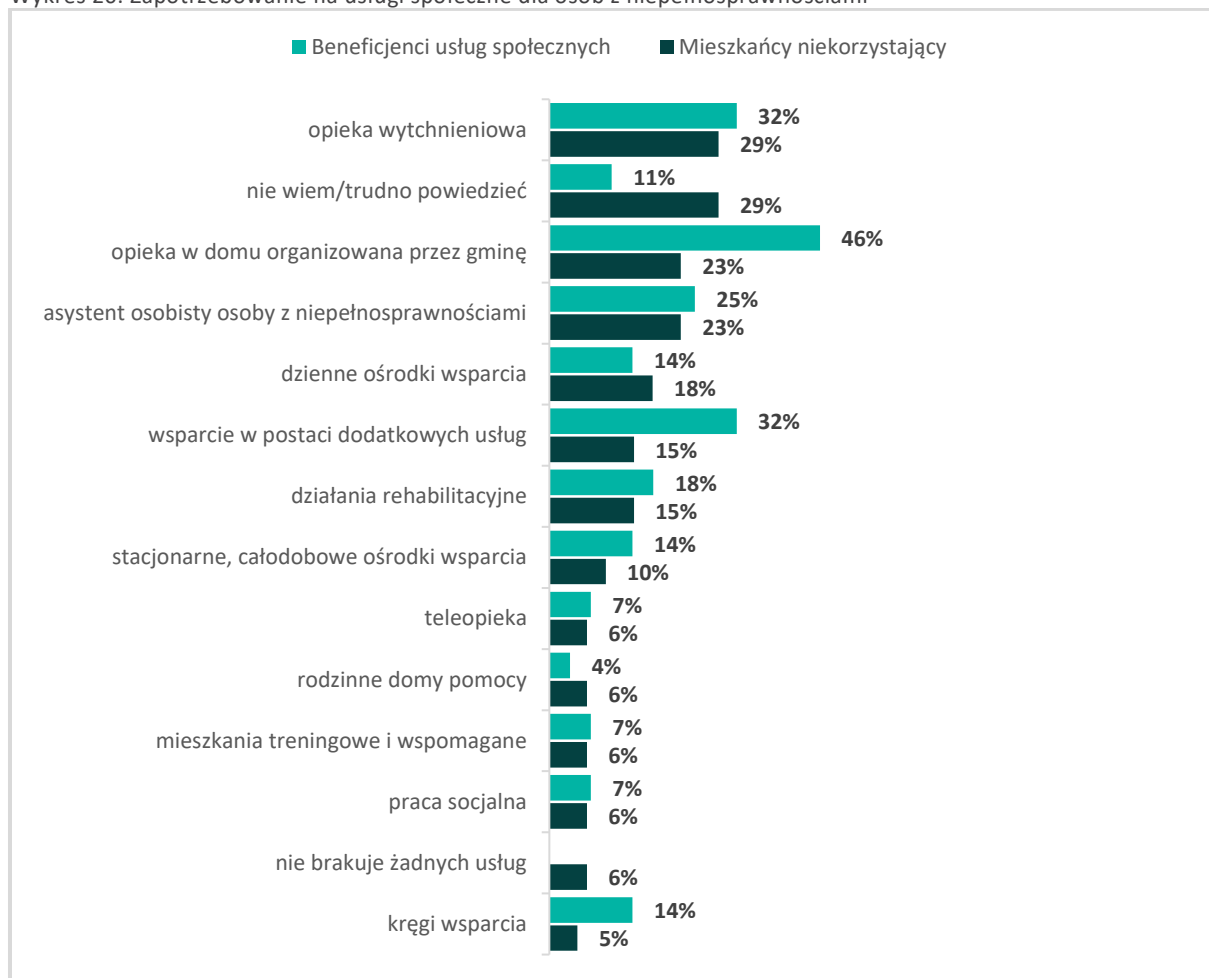
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Pokrzywnica jest trudne (46% beneficjentów usług społecznych, 45% niekorzystających z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

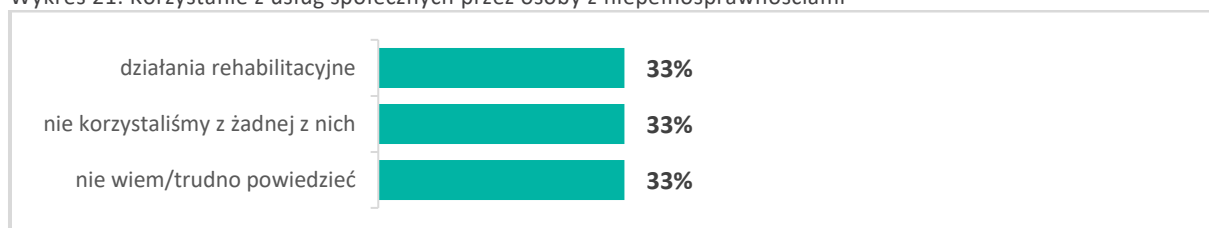

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

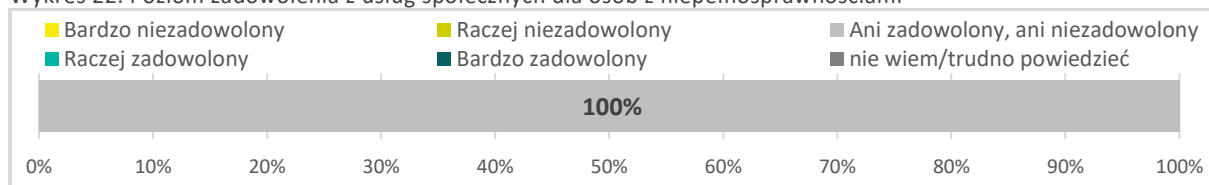

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Pokrzywnica osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- działań rehabilitacyjnych.

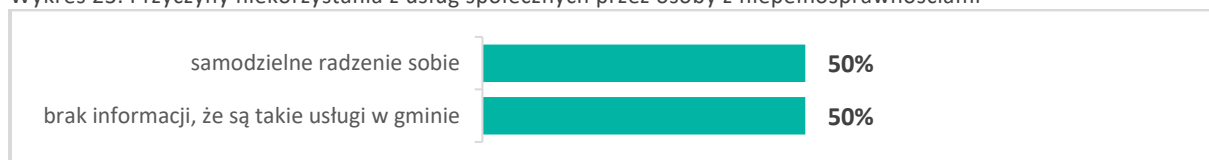
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gminy Pokrzywnica, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że nie są z nich ani zadowoleni, ani niezadowoleni.

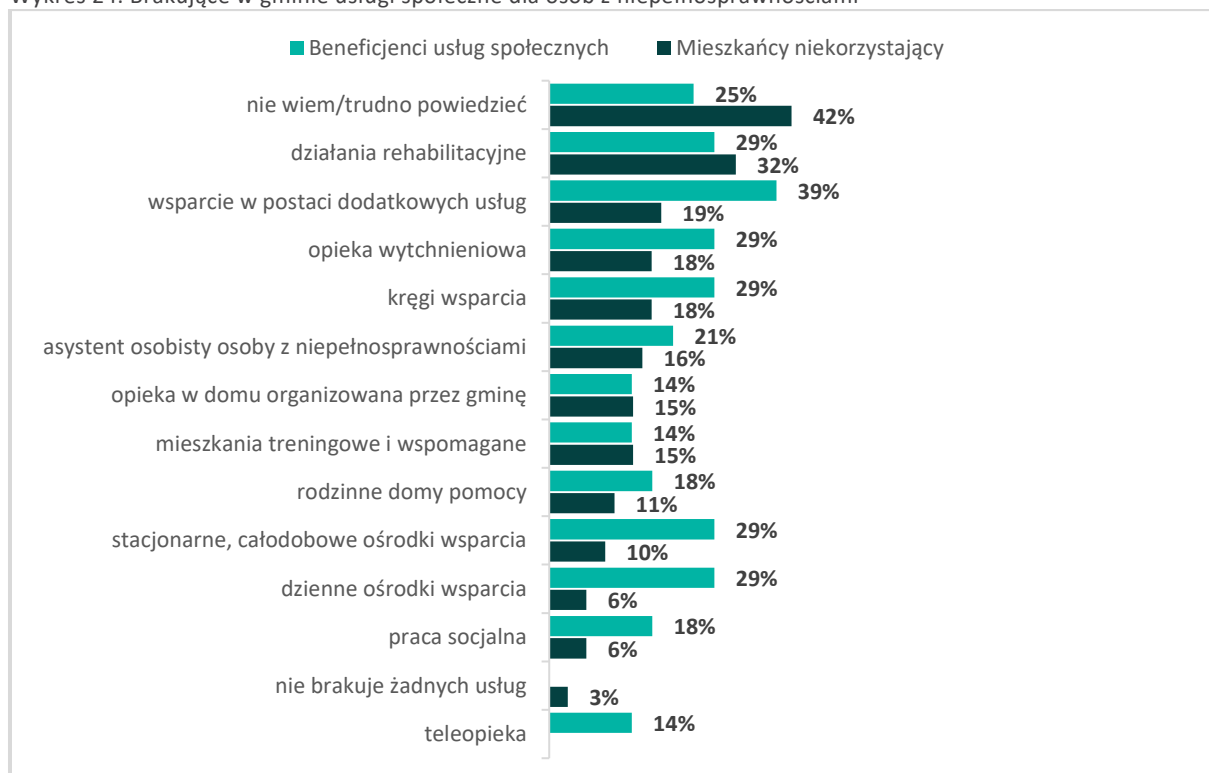
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na brak informacji o świadczeniu takich usług w gminie oraz na radzenie sobie samodzielnie (po 50% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

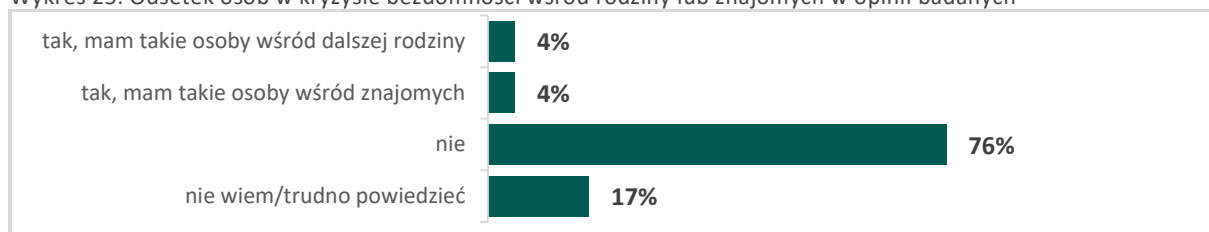
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- działania rehabilitacyjne
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- kręgi wsparcia.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

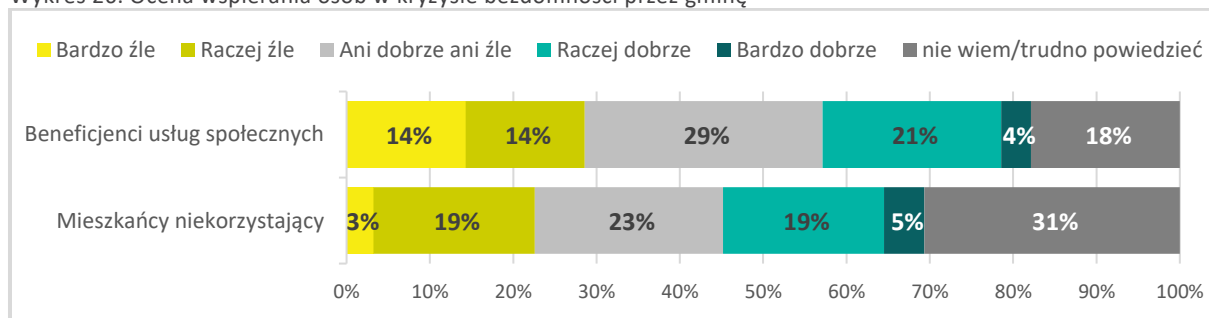
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Pokrzywnica 0% stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 0% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 4% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 4% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

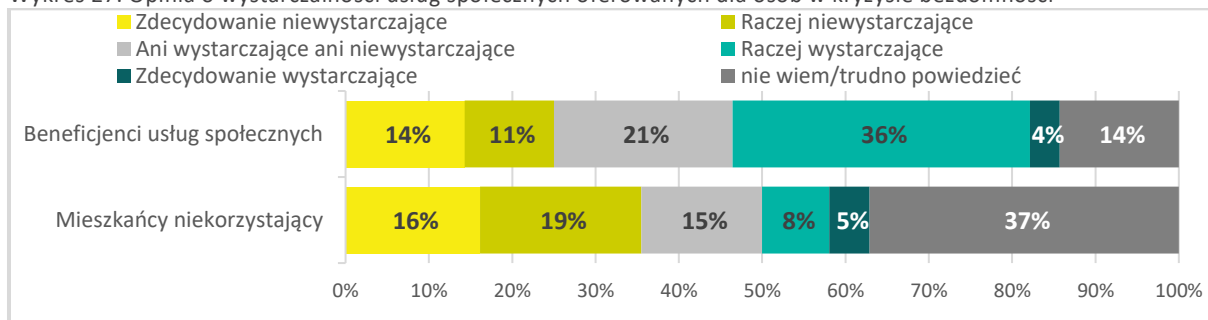
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców zdanie na temat oceny wsparcia osób w kryzysie bezdomności przez gminę Pokrzywnica jest podzielone. O ile beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina źle wspiera takie osoby (28% ankietowanych) niż wspiera je dobrze (25% ankietowanych), to mieszkańcy niekorzystający z wsparcia mają odwrotne zdanie (24% badanych uważa, że dobrze wspiera, a 22% badanych uważa, że wspiera je źle).

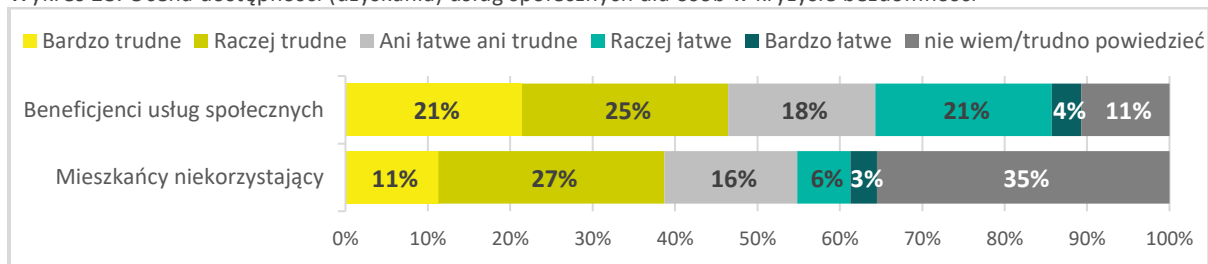
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Pokrzywnica osobom w kryzysie bezdomności są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (40% badanych) niż są niewystarczające (25% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (35% badanych uważa wsparcie za niewystarczające, a 13% badanych za wystarczające).

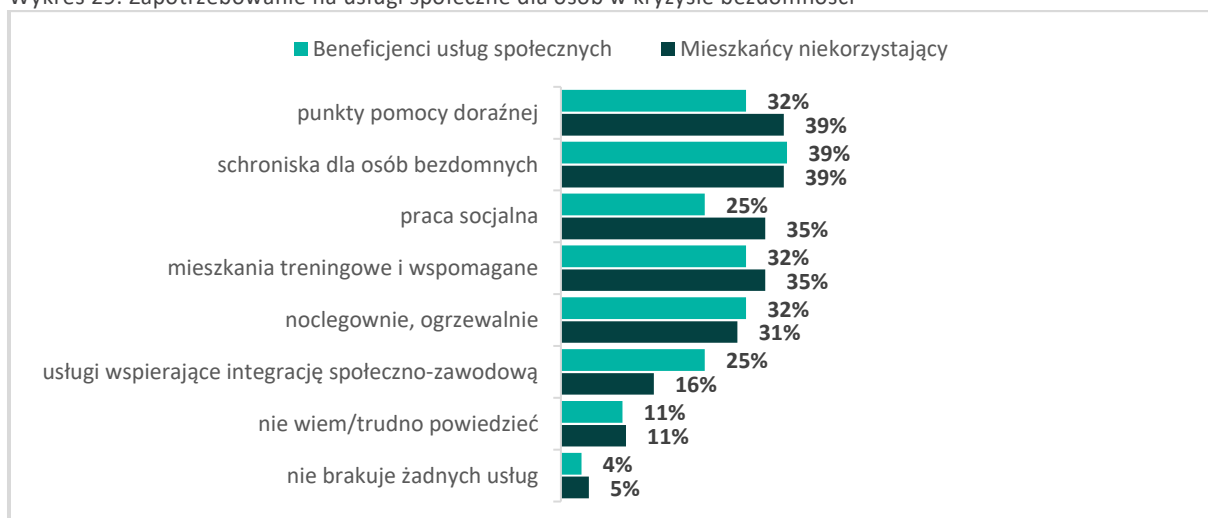
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Pokrzywnica jest trudne (46% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

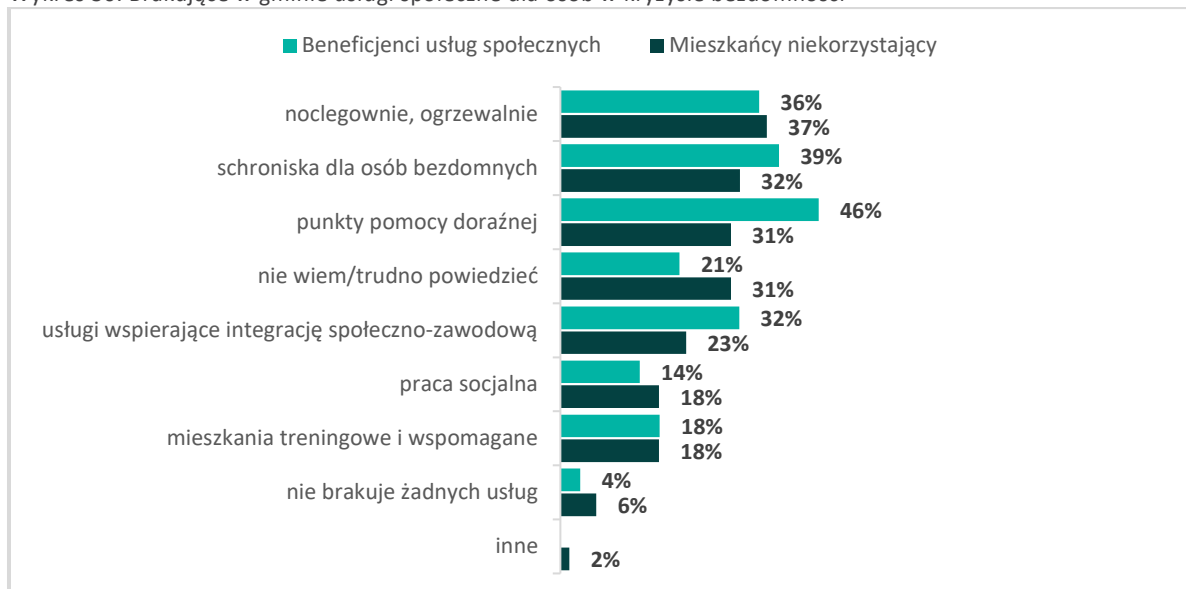

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- schroniska dla osób bezdomnych
- punkty pomocy doraźnej
- mieszkania treningowe i wspomagane
- noclegownie, ogrzewalnie.

Wykres 30. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

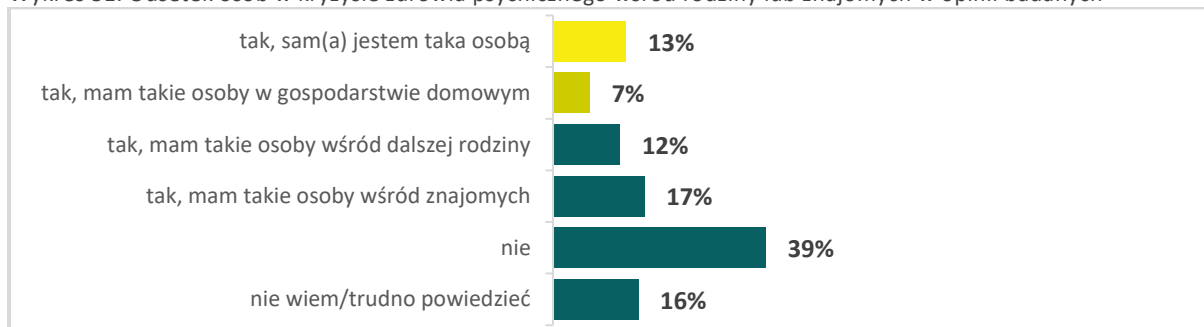
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

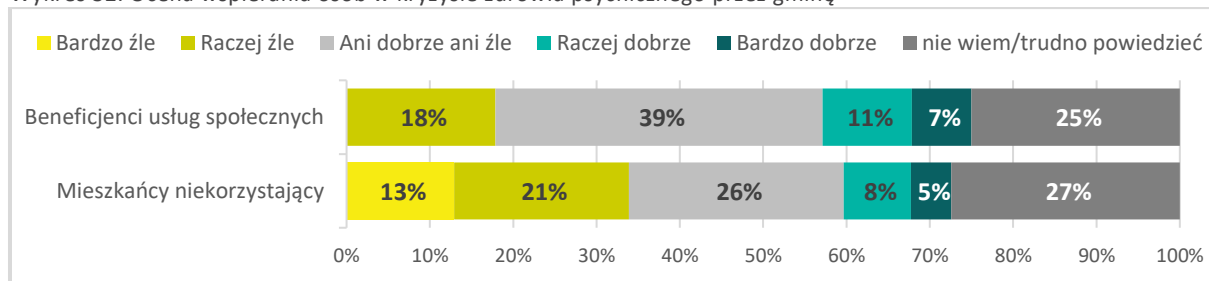
Wykres 31. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 13% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 7% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 12% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 17% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

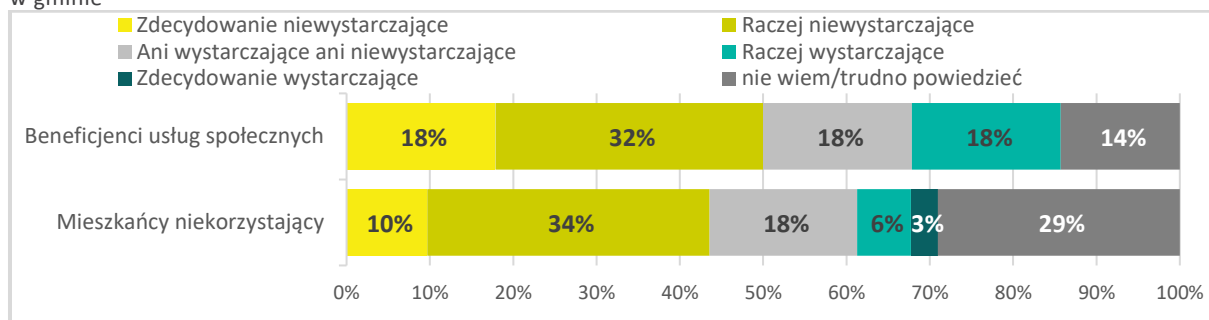
Wykres 32. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców zdanie na temat oceny wsparcia osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Pokrzywnica jest podzielone. Beneficjenci usług społecznych równie często przyznają, że gmina dobrze jak i niedobrze wspiera takie osoby (po 18% ankietowanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług częściej przyznają, że gmina źle wspiera takie osoby (34% ankietowanych) niż dobrze je wspiera (13% ankietowanych).

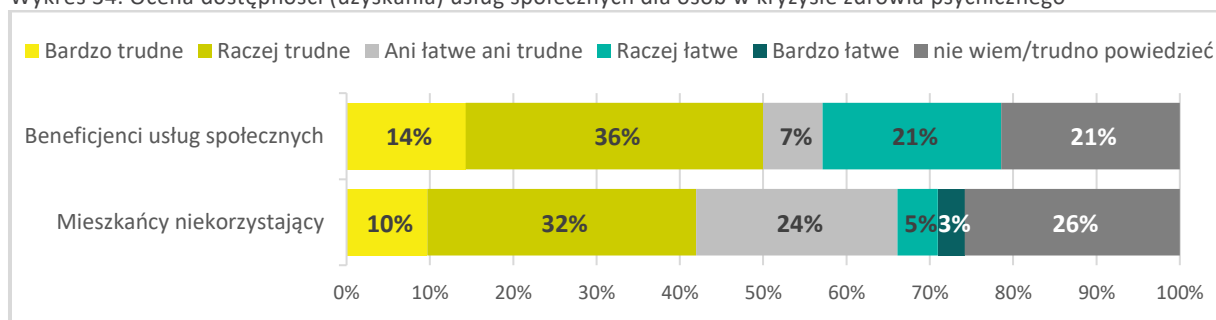
Wykres 33. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Pokrzywnica są niewystarczające (50% beneficjentów usług społecznych, 44% niekorzystających z nich).

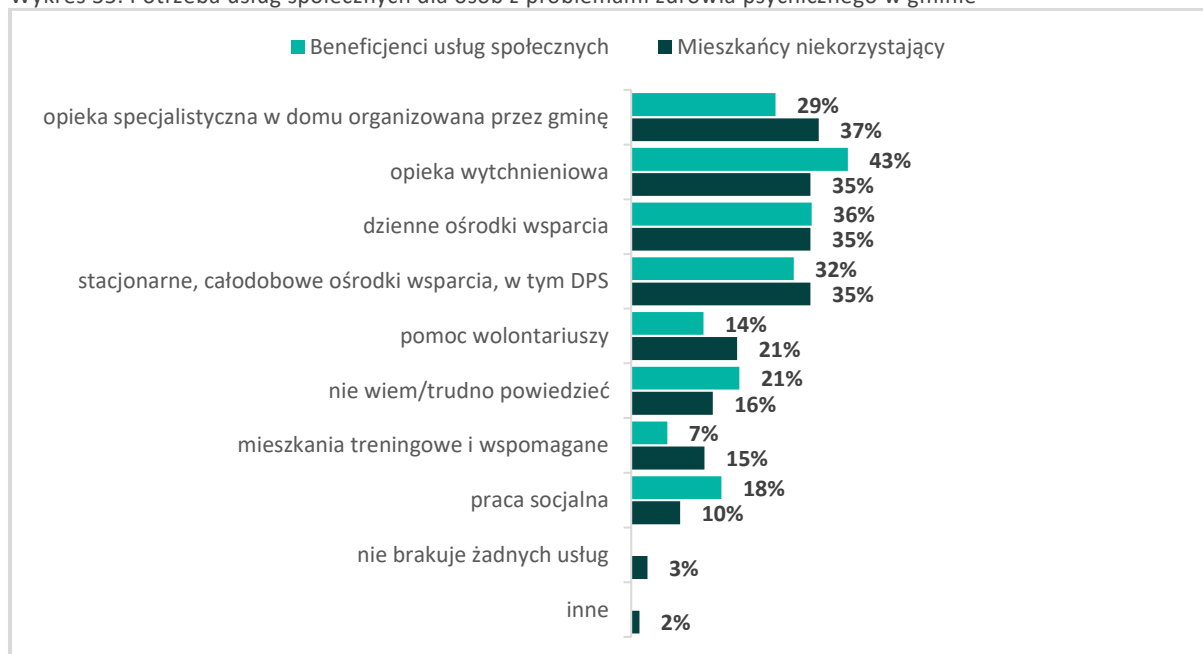
Wykres 34. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Pokrzywnica jest trudne (50% beneficjentów usług społecznych, 42% niekorzystających z nich).

Wykres 35. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie

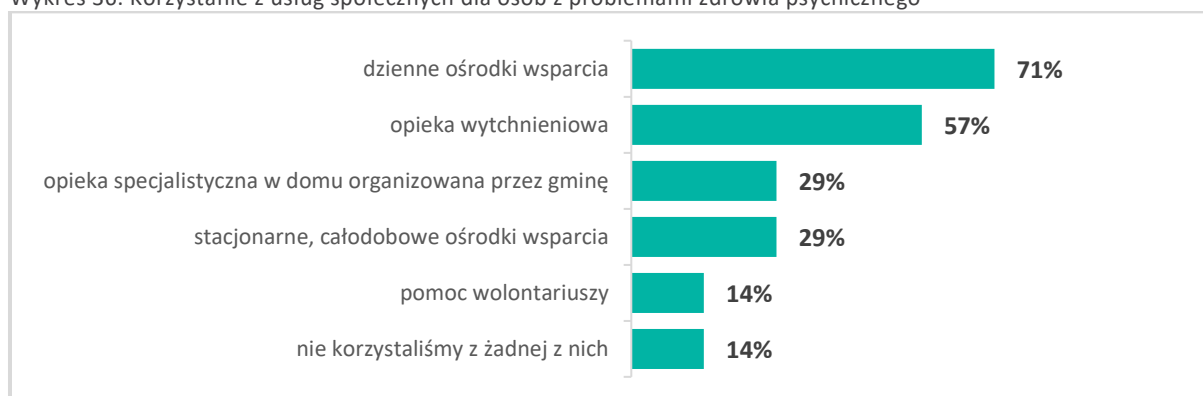

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzielne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

Wykres 36. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

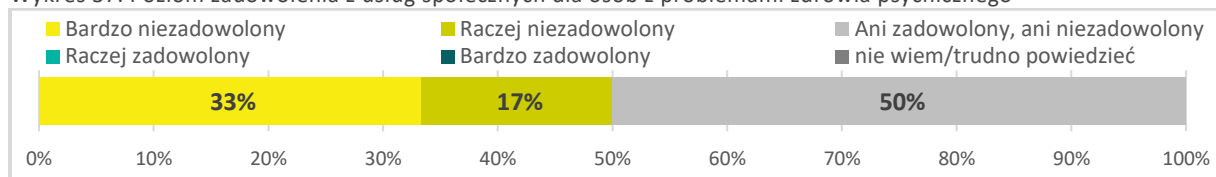
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Pokrzywnica najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

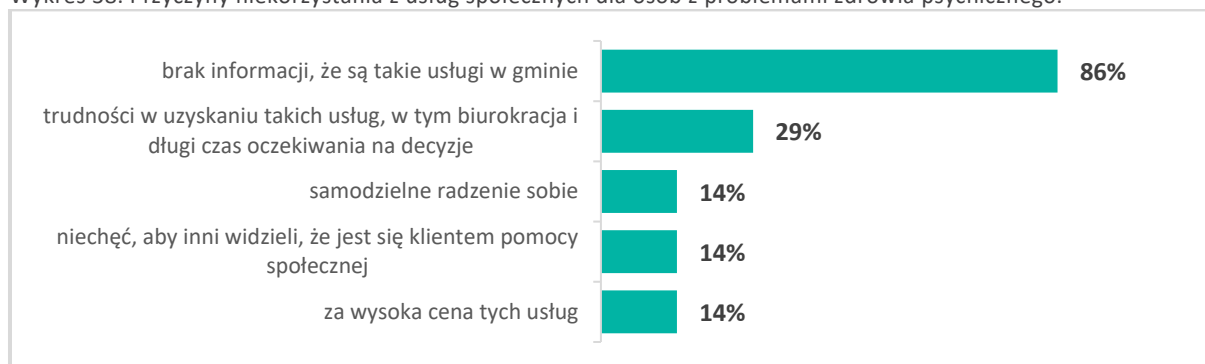
Wykres 37. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Pokrzywnica korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziło swoje niezadowolenie z poziomu ich świadczenia (0% zadowolonych do 50% niezadowolonych).

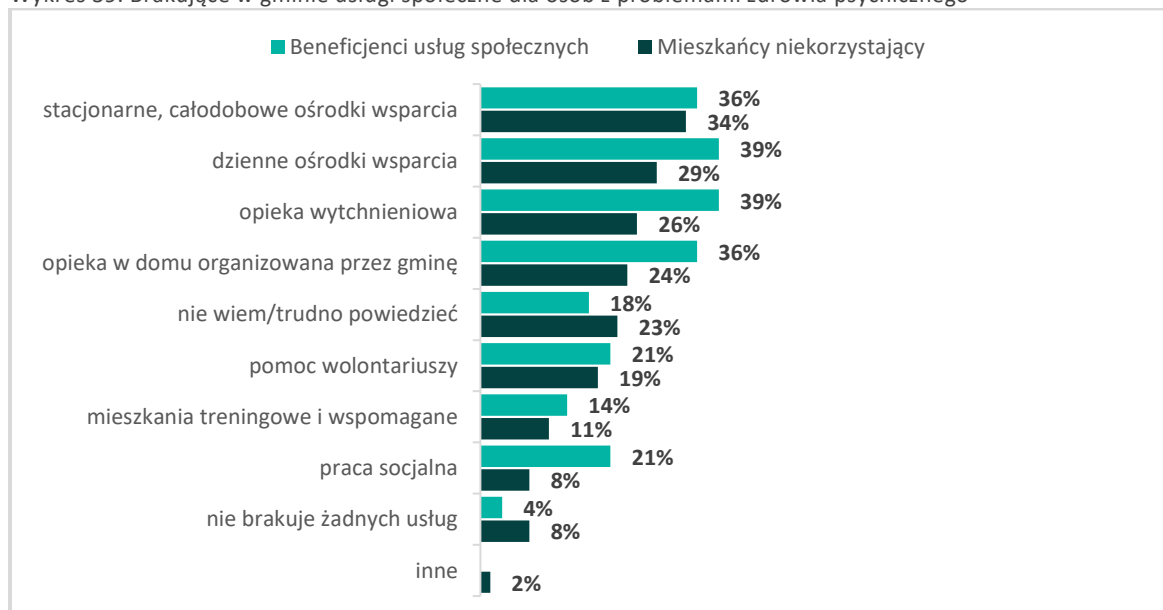
Wykres 38. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminie (86% ankietowanych) oraz na trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (29% ankietowanych).

Wykres 39. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

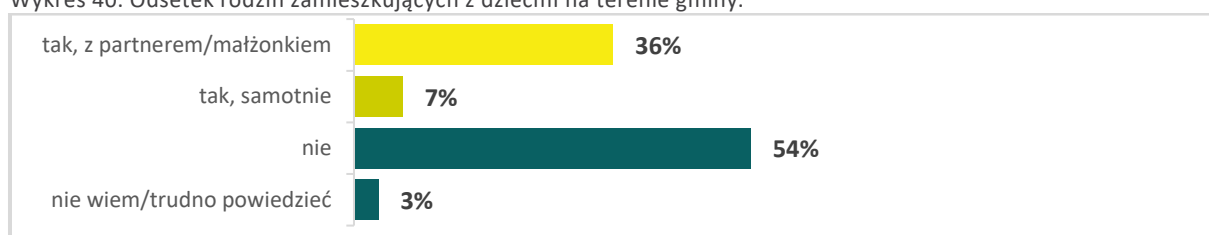
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

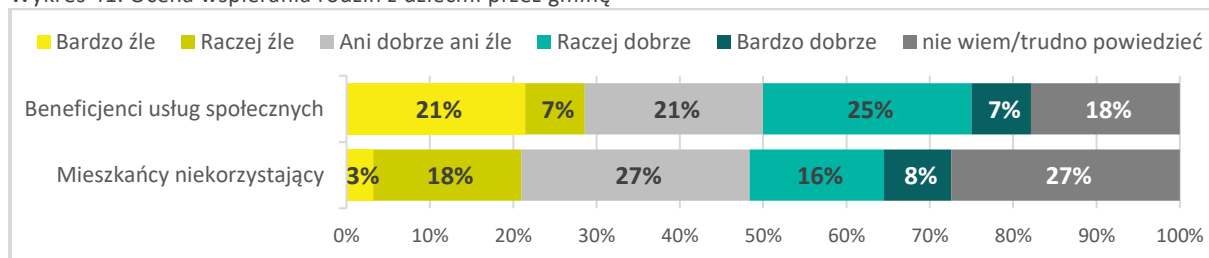
Wykres 40. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Pokrzywnica 36% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 7% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 54% badanych nie posiada dzieci.

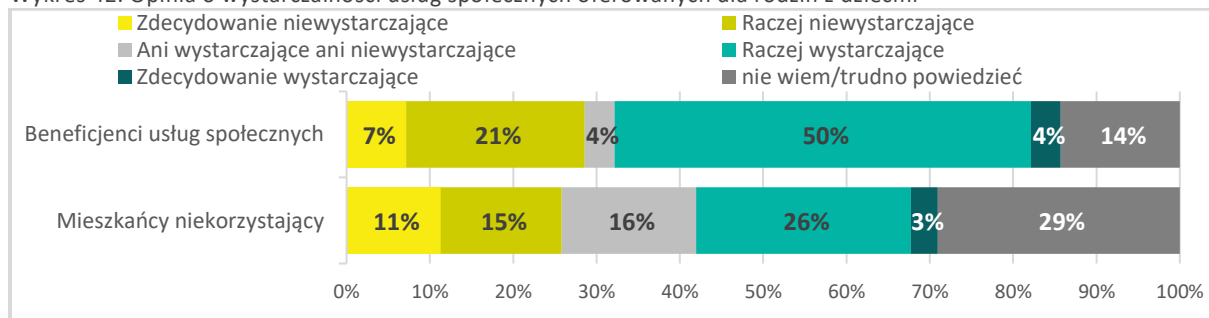
Wykres 41. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Pokrzywnica dobrze wspiera rodziny z dziećmi (32% beneficjentów usług społecznych, 24% niekorzystających z nich).

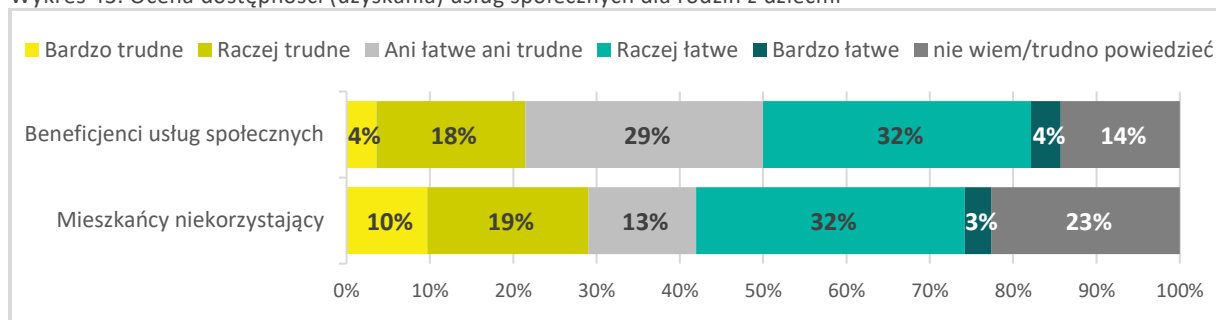
Wykres 42. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę Pokrzywnica są wystarczające (54% beneficjentów usług społecznych, 29% niekorzystających z nich).

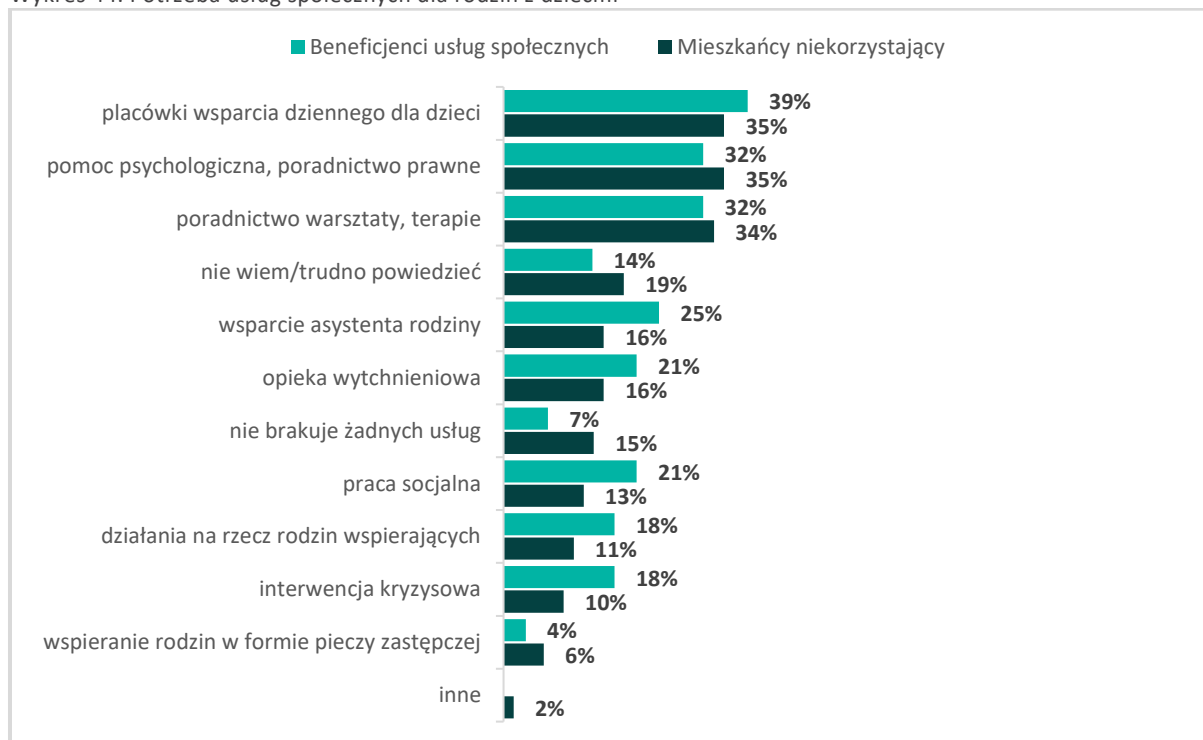
Wykres 43. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Pokrzywnica jest łatwe (36% beneficjentów usług społecznych, 35% niekorzystających z nich).

Wykres 44. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi

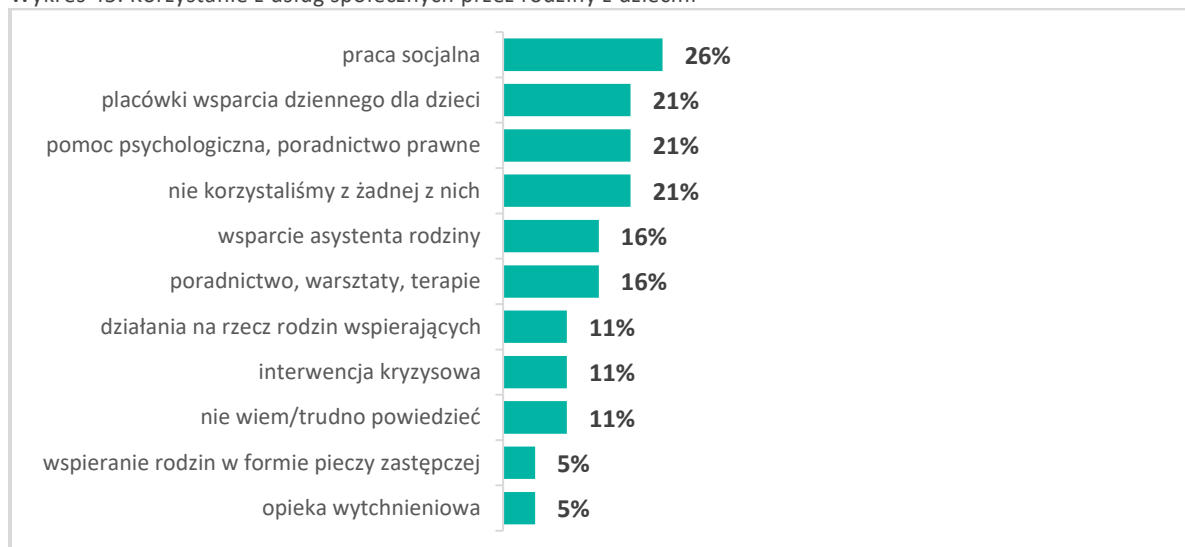

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

Wykres 45. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

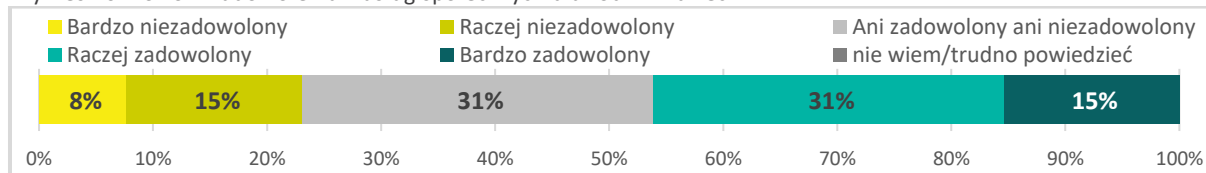

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gminy Pokrzywnica najczęściej korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego.

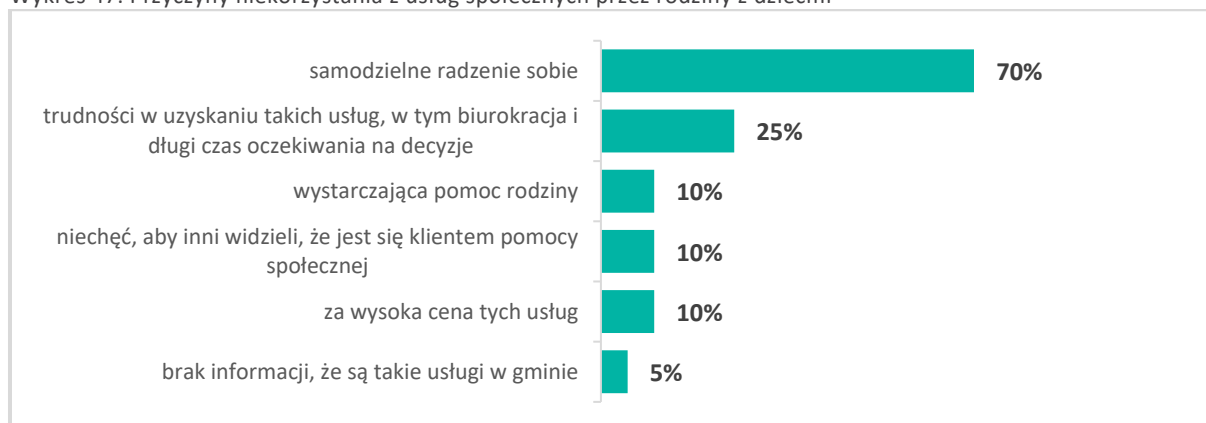
Wykres 46. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Pokrzywnica korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (46% zadowolonych do 23% niezadowolonych).

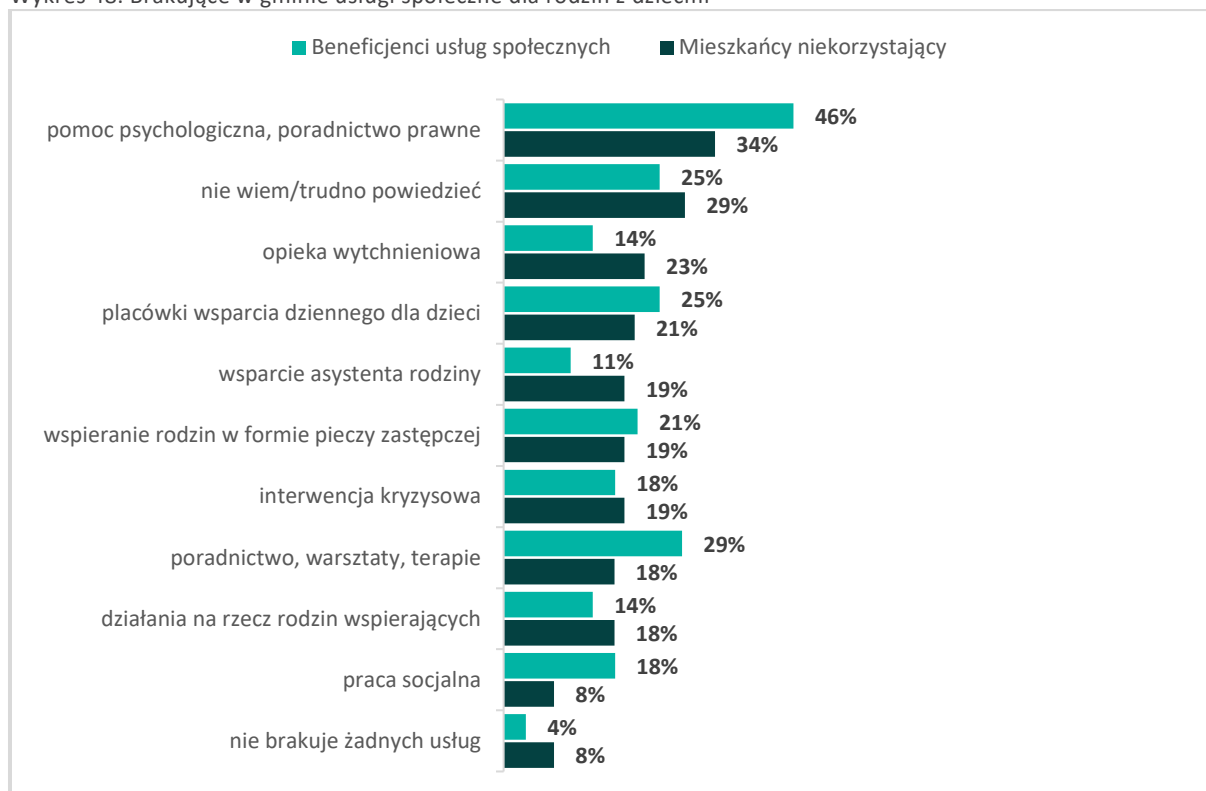
Wykres 47. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na radzenie sobie samodzielnie z problemami (70% ankietowanych) oraz na trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (25% ankietowanych).

Wykres 48. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

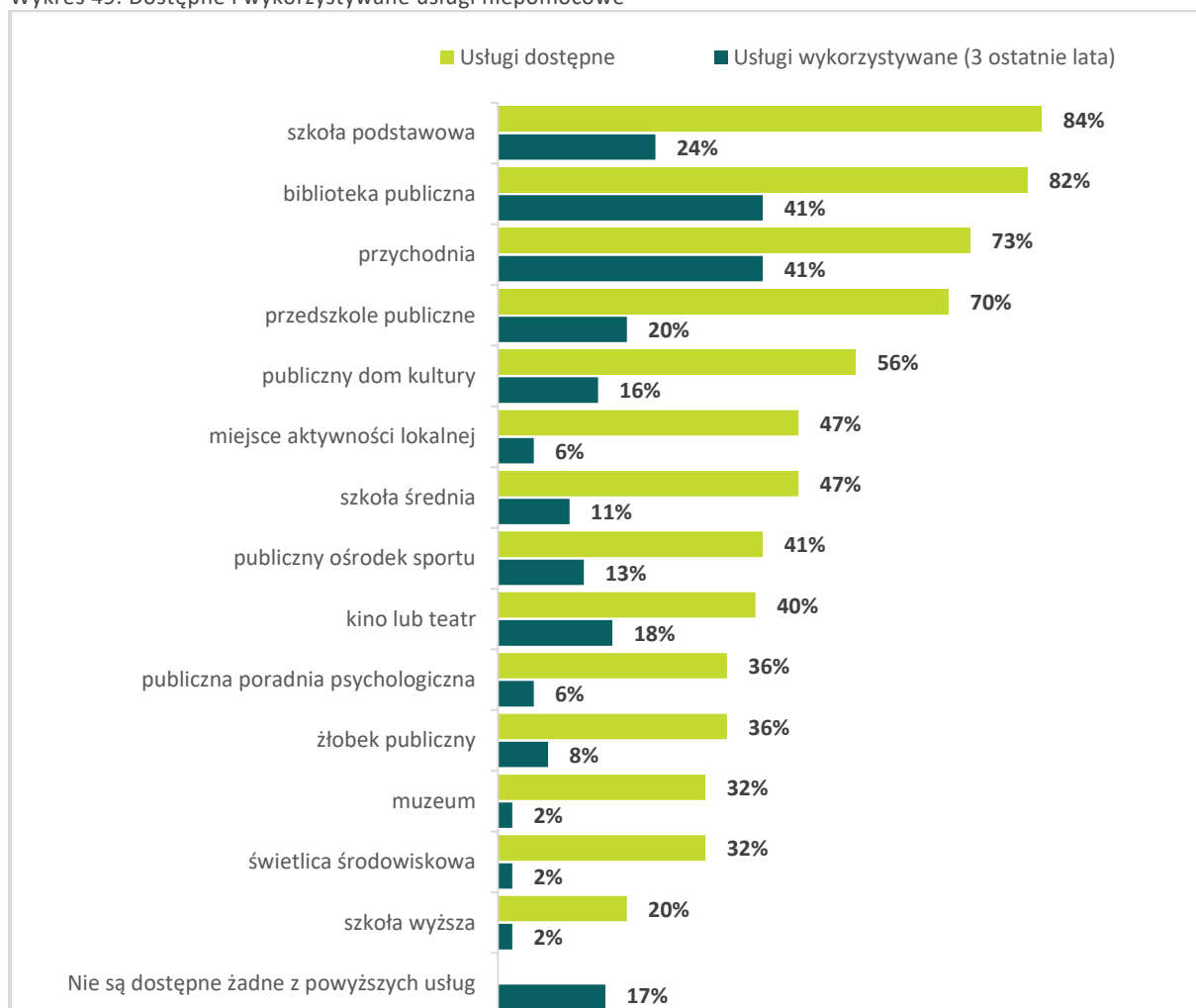
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 49. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gminy Pokrzywnica na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

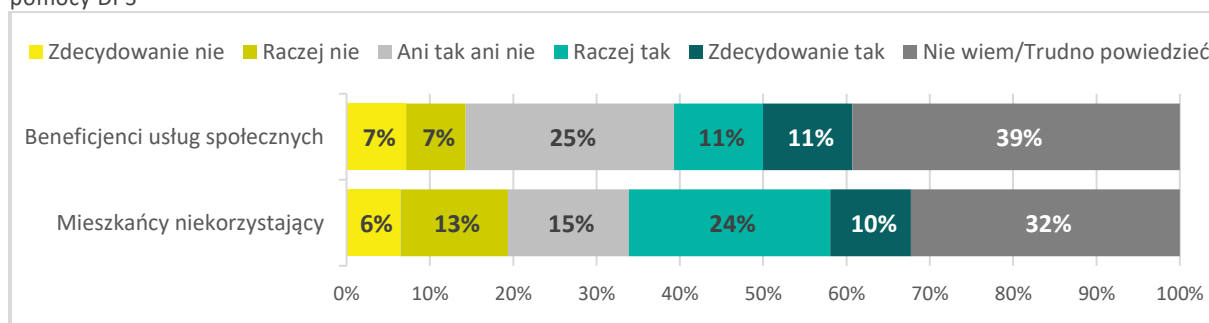
- szkoła podstawowa (84% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (82% ankietowanych)
- przychodnia (73% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (70% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (56% ankietowanych)
- miejsce aktywności lokalnej (47% ankietowanych)
- szkoła średnia (47% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (41% badanych) oraz biblioteka (41% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Pokrzywnica o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

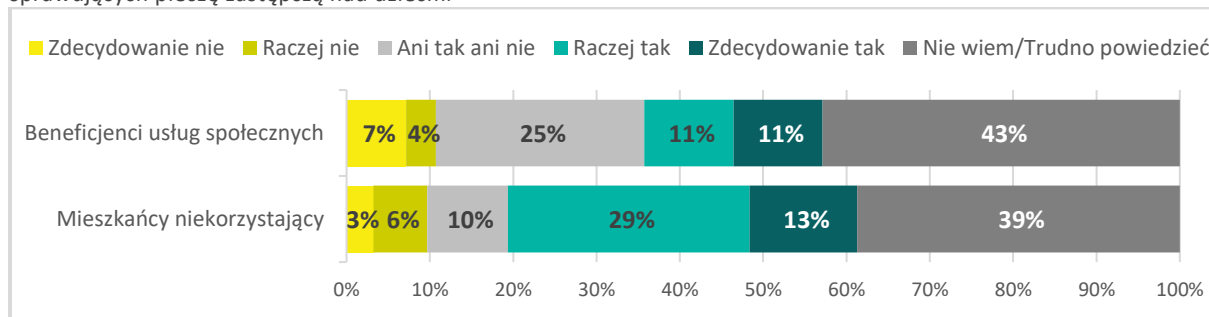
Wykres 50. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Pokrzywnica przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (22% beneficjentów usług społecznych, 34% niekorzystających z nich).

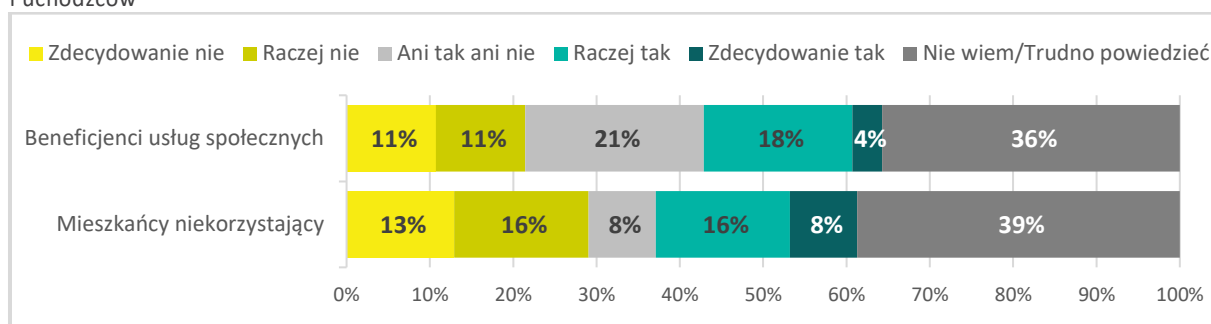
Wykres 51. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Pokrzywnica przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (22% beneficjentów usług społecznych, 42% niekorzystających z nich).

Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Pokrzywnica w przypadku potrzeby większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych równie często przyznają, że należy jak i nie należy wzmacniać takich działań (po 22% ankietowanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że nie należy wzmacniać takich działań (29% nie wymagają wzmocnienia, 24% wymagają wzmocnienia).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W GMINIE POKRZYWNICA

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

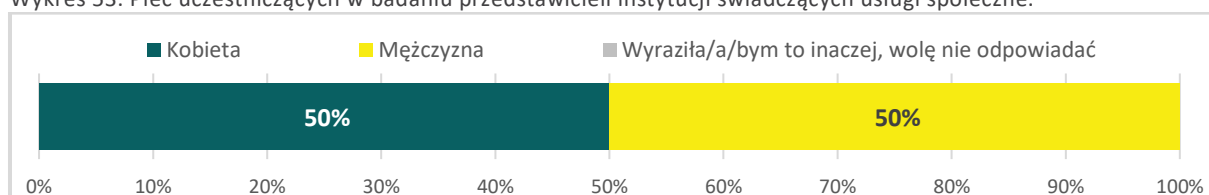
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W gminie Pokrzywnica przeprowadzono 2 wywiady z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminie Pokrzywnica.

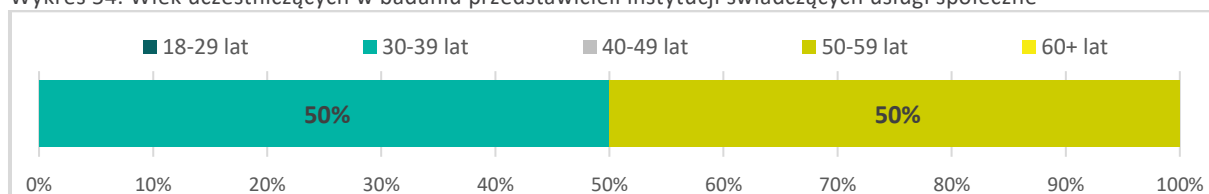
Wykres 53. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu udział kobiet i mężczyzn był równy (każda z grup stanowiła 50% ogółu badanych).

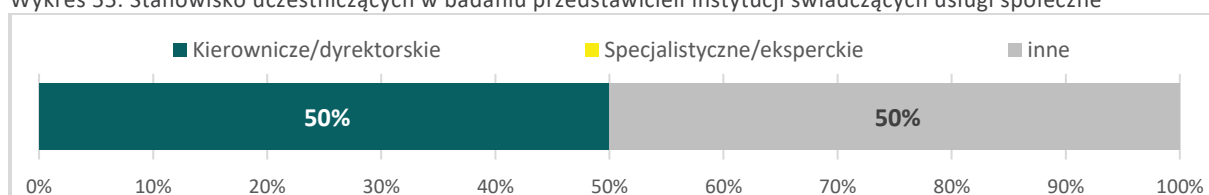
Wykres 54. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy wiekowe, wśród których nie odnotowano jednej dominującej grupy ankietowanych (w każdej grupie odnotowano 50% badanych).

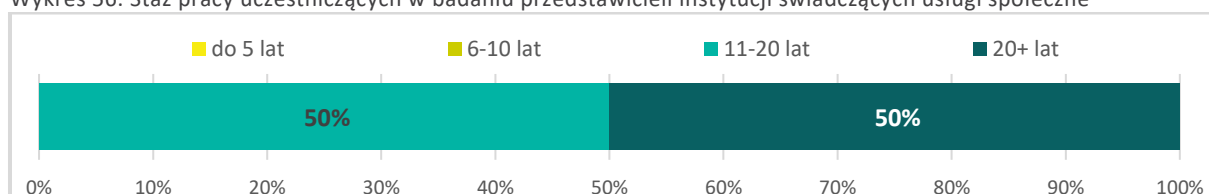
Wykres 55. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni dwie grupy zawodowe kierowników/dyrektorów oraz inną grupę, z których każda stanowiła po 50% ankietowanych.

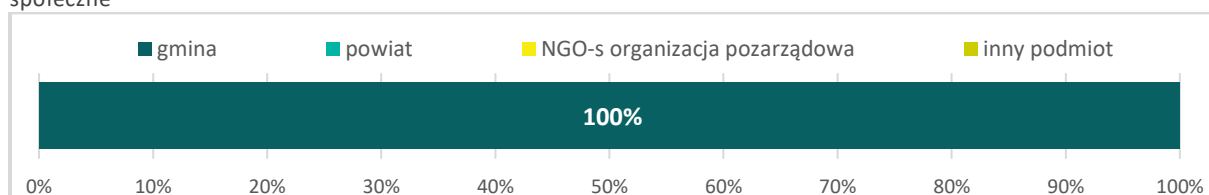
Wykres 56. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci pod względem stażu pracy reprezentowali dwie grupy 11-20 lat oraz 20+ lat po 50% każda, bez wyraźnie dominującej grupy.

Wykres 57. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany tylko jeden podmiot i była to gmina.

Wykres 58. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne

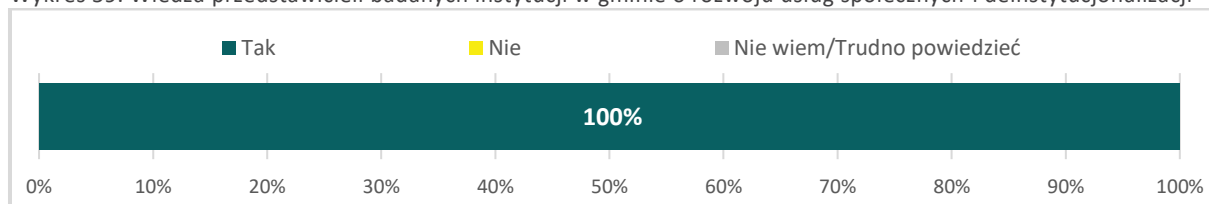
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane dwa podmioty: ośrodek pomocy społecznej i biblioteka publiczna lub dom kultury.

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

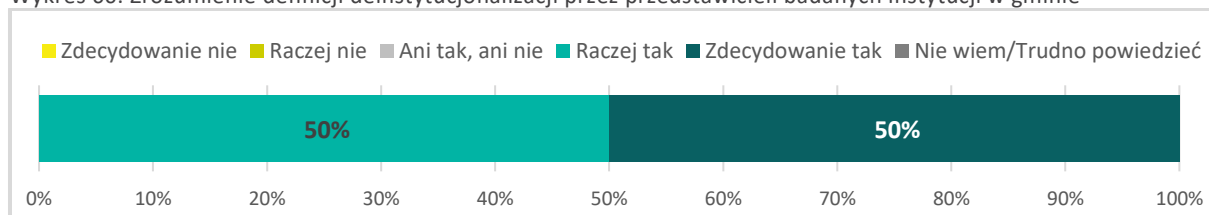
Wykres 59. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

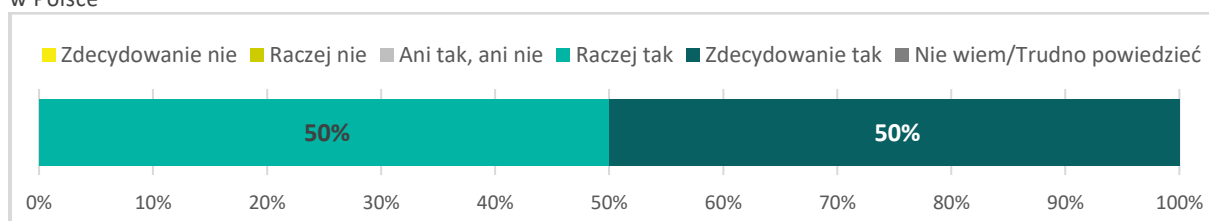
Wykres 60. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całonocne długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla wszystkich respondentów uczestniczących w badaniu.

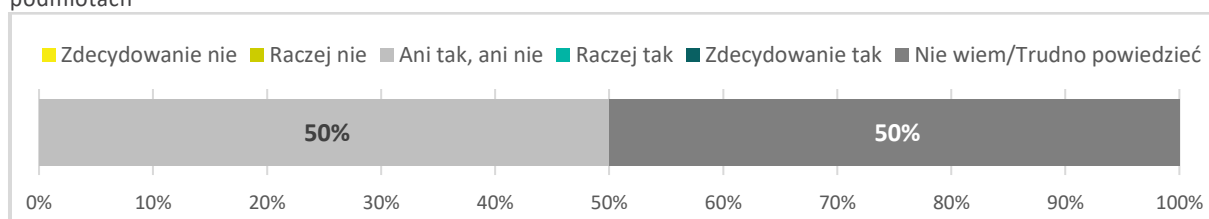
Wykres 61. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

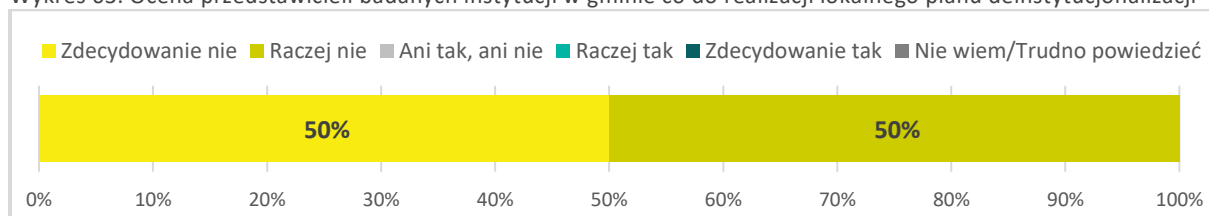
Wykres 62. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele instytucji wskazali, że ich podopieczni i personel nie wyrazili jednoznacznej opinii na temat potrzeby rozwoju środowiskowych usług społecznych odpowiedzi były neutralne (ani tak, ani nie).

Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W żadnej z badanych instytucji zlokalizowanych w gminie Pokrzywnica w opinii jej przedstawiciela nie jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

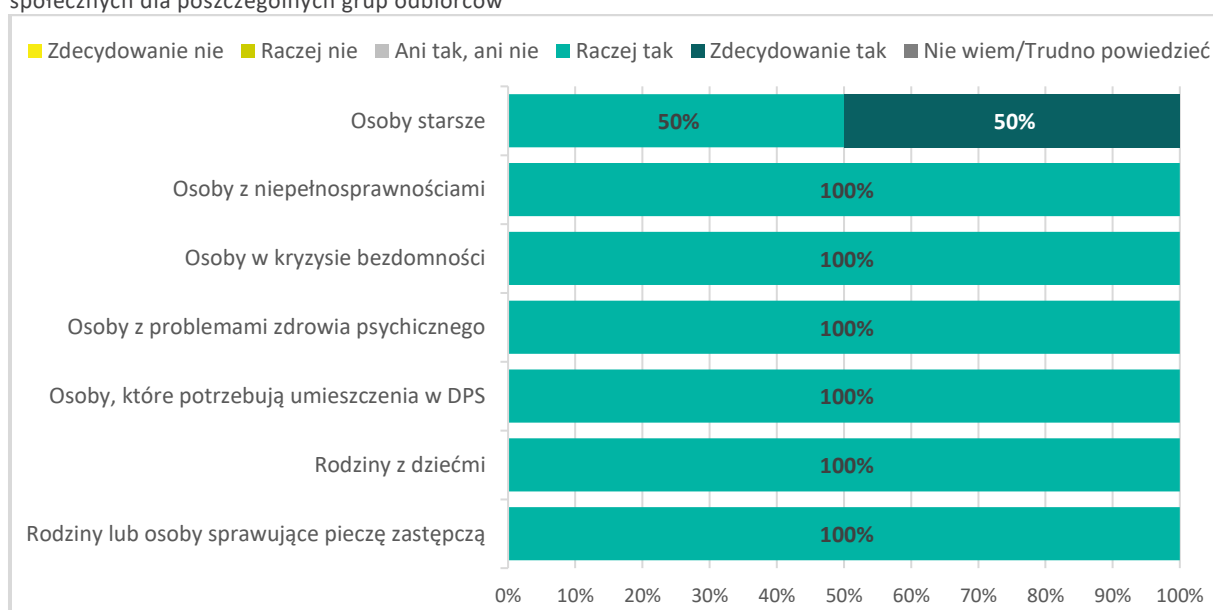
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami.

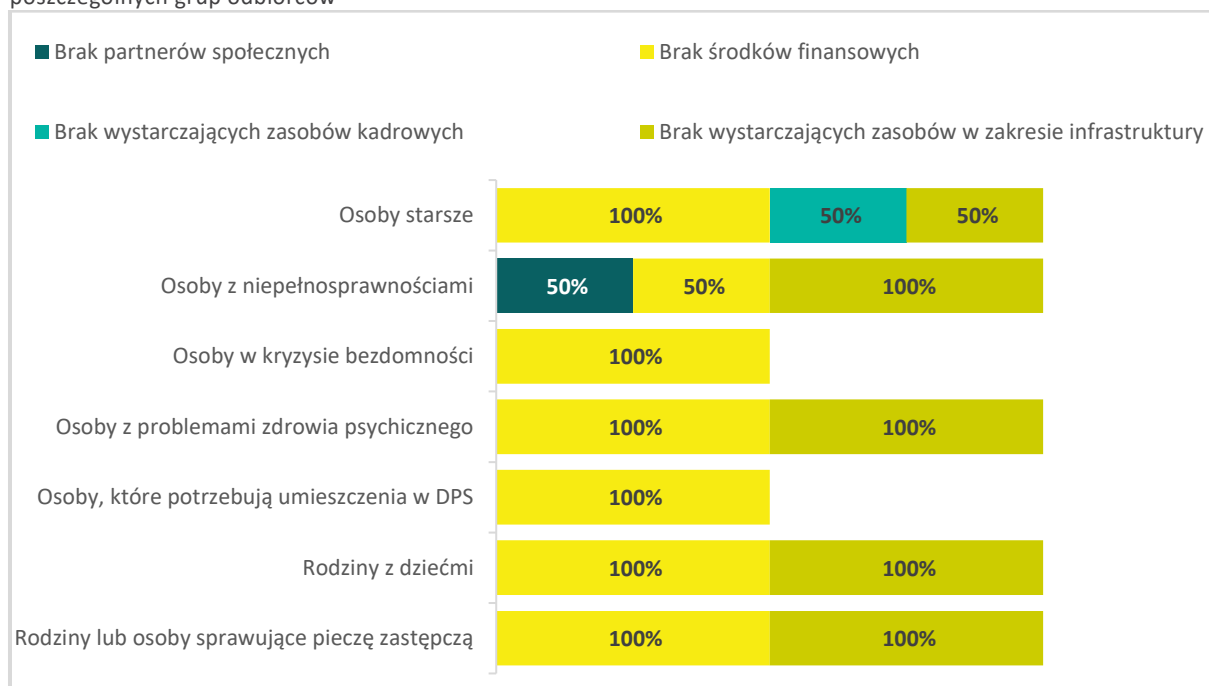
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie bezdomności, osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS, rodziny z dziećmi oraz rodziny lub osoby sprawujące pieczę zastępczą (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

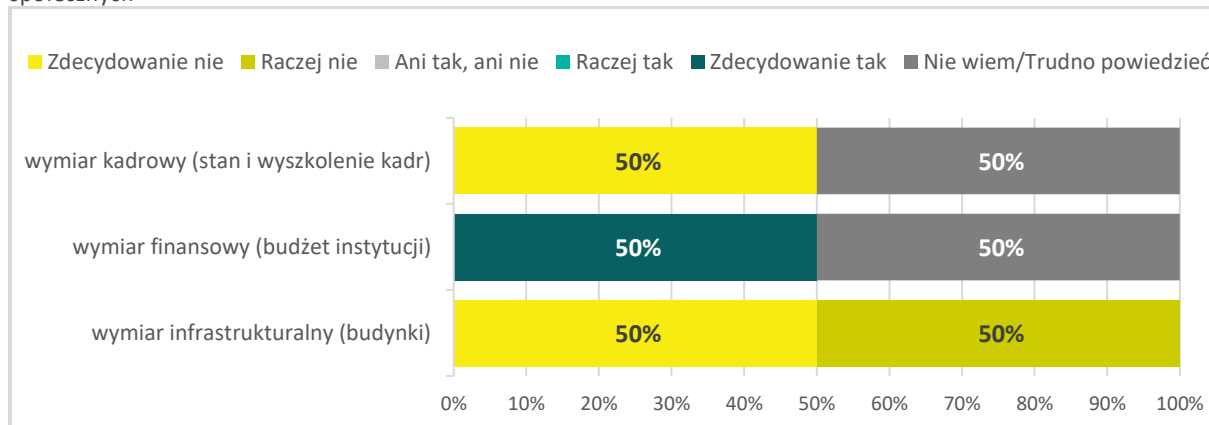
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Pokrzywnica to: brak środków finansowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 67. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

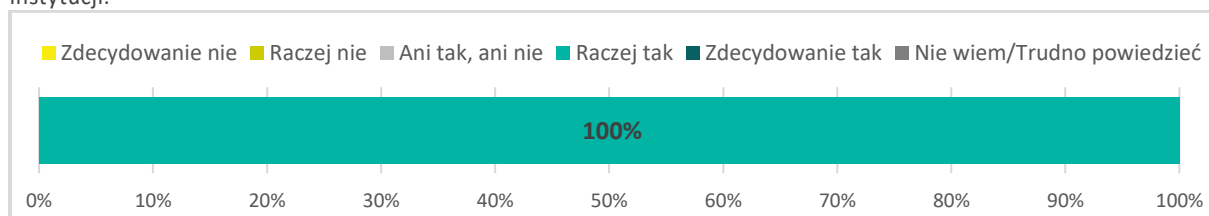
Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej gotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

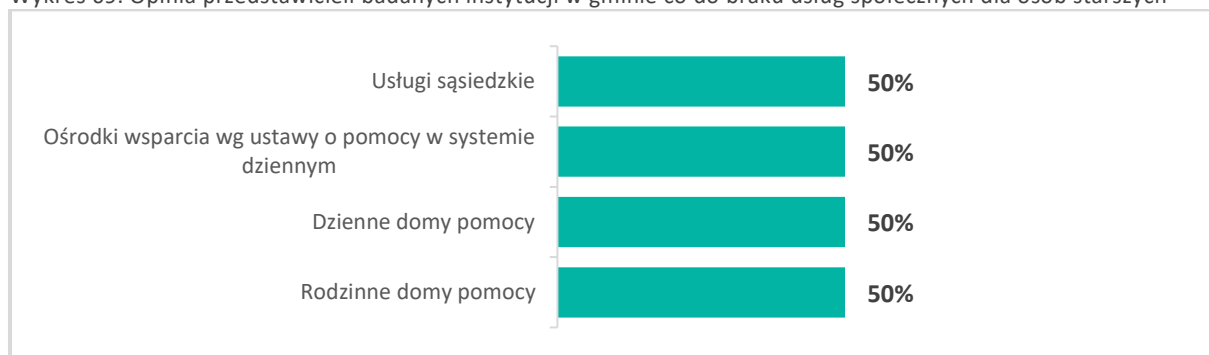
Wykres 68. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje jeszcze usług społecznych, które mogłyby lepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów.

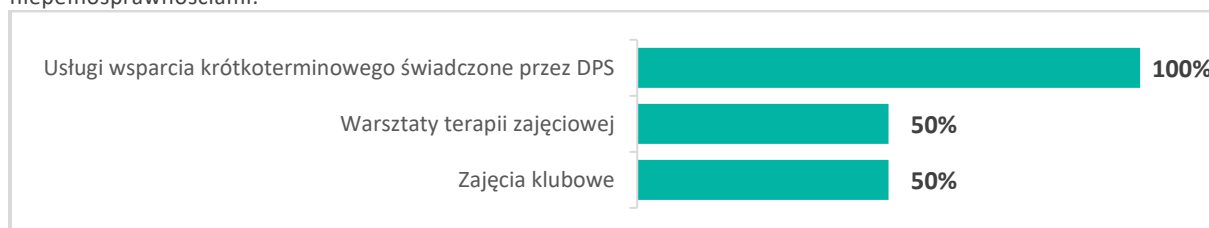
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: usług sąsiedzkich, ośrodków wsparcia wg ustawy o pomocy w systemie dziennym, dziennych domów pomocy oraz rodzinnych domów pomocy.

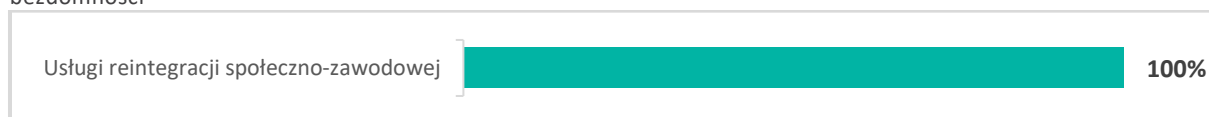
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci: usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego przez DPS, warsztatów terapii zajęciowej oraz zajęć klubowych.

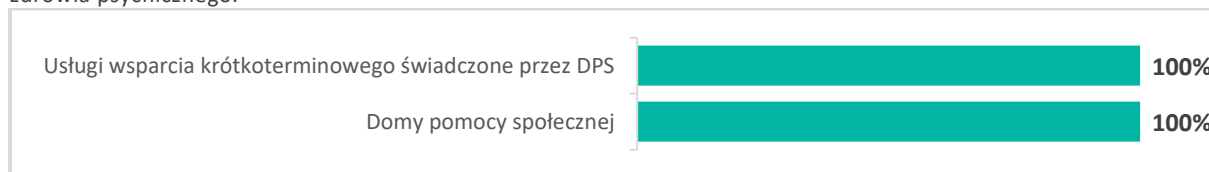
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w postaci usług reintegracji społeczno-zawodowej.

Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w postaci: usług wsparcia krótkoterminowego świadczonych przez DPS oraz domów pomocy społecznej.

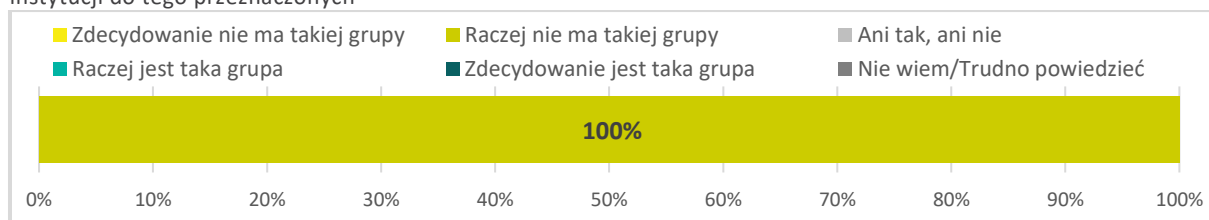
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla rodzin z dziećmi w postaci tworzenia centrów wsparcia pieczy zastępczej na poziomie powiatu i regionu.

Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych

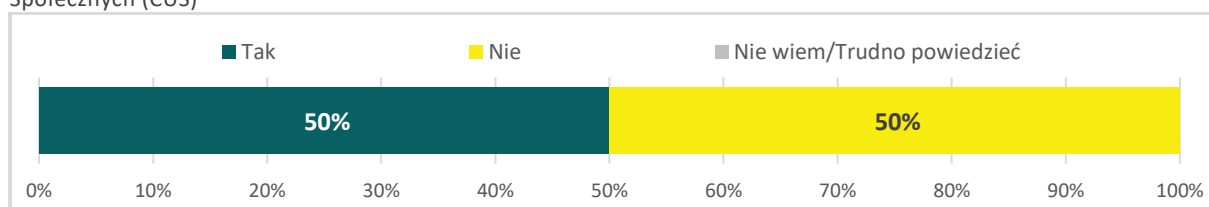
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gminy Pokrzywnica.

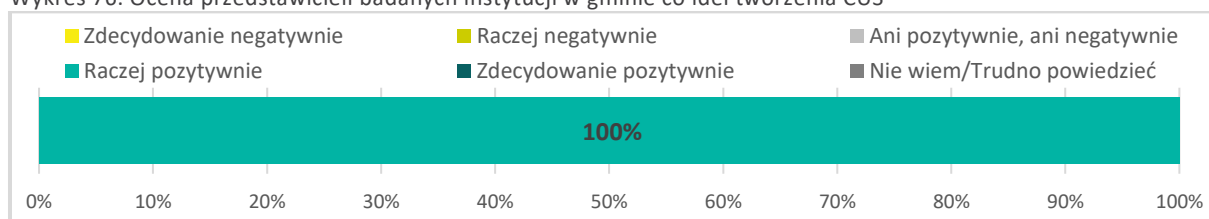
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji w gminie Pokrzywnica słyszał o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych.

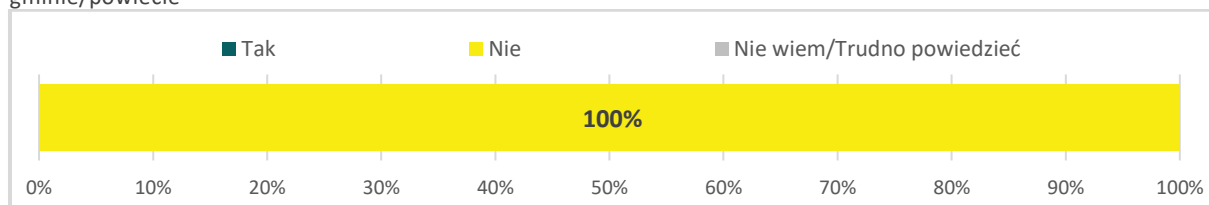
Wykres 76. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji pozytywnie oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie Pokrzywnica.

Wykres 77. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie

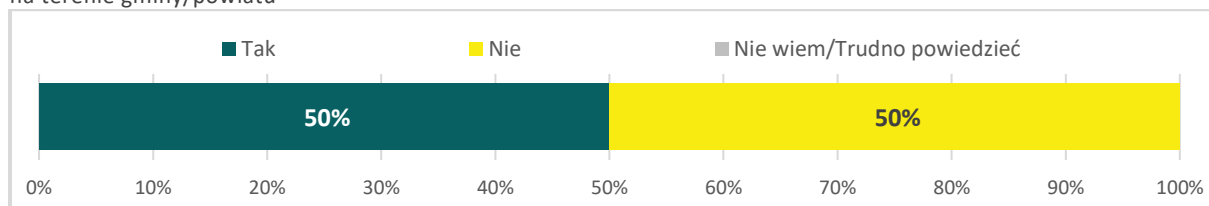
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy Pokrzywnica.

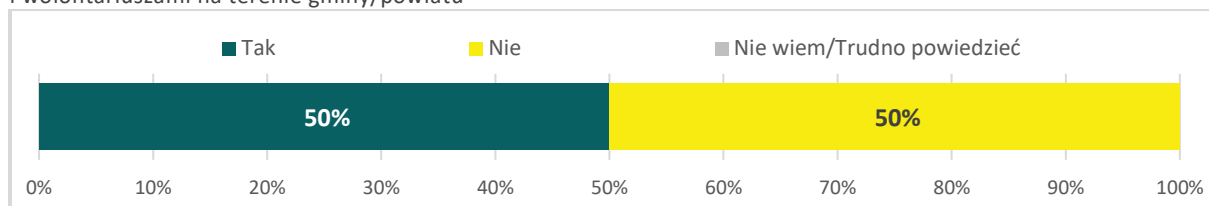
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli instytucji przyznał, że w jego gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

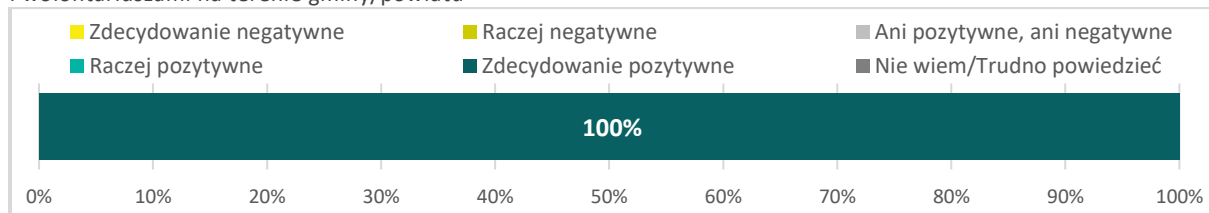
Wykres 79. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji, który ma wiadomość działania na jego terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

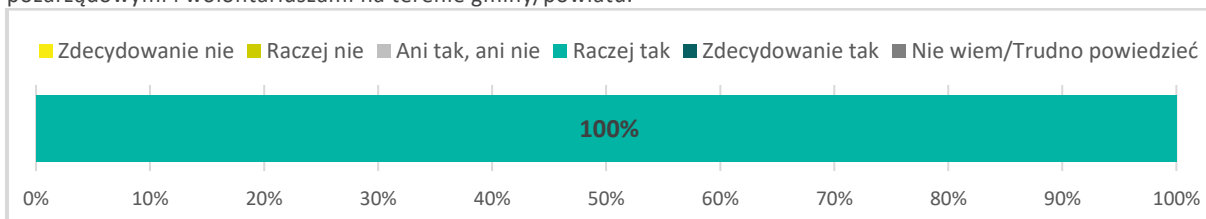
Wykres 80. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne.

Wykres 81. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Instytucje, które nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi byłyby zainteresowane nawiązaniem współpracy z nimi.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Pokrzywnica w 2023 r.	16
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Pokrzywnica w 2023 r.	17
Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Pokrzywnica w 2023 r.	17
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Pokrzywnica.	18
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Pokrzywnica	18
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Pokrzywnica	18
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Pokrzywnica	19
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 r.	20
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 r w podziale na wiek i płeć.	20
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Pokrzywnica w 2023 r.	20

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów	25
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów	25
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów	25
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów	25
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów	26
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów	26
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych	26
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę	27
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych	27
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych	27
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych	28
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze	28
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych	29
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze	29
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych	30
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	30
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę	31
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	32
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	32
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	33
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	33
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	33
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	34
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę	34
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności	35
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	35
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	35
Wykres 30. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	36
Wykres 31. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	36
Wykres 32. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę	37
Wykres 33. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie	37

Wykres 34. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	37
Wykres 35. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie	38
Wykres 36. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego	38
Wykres 37. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego .	39
Wykres 38. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 39. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego	39
Wykres 40. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.....	40
Wykres 41. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę	40
Wykres 42. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi	40
Wykres 43. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi	41
Wykres 44. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi	41
Wykres 45. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	42
Wykres 46. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	42
Wykres 47. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	42
Wykres 48. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	43
Wykres 49. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe	44
Wykres 50. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS	45
Wykres 51. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	45
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców	46
Wykres 53. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	47
Wykres 54. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 55. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 56. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 57. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	48
Wykres 58. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne	49
Wykres 59. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	49
Wykres 60. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie	49
Wykres 61. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce	50
Wykres 62. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach	50

Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji	50
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych	51
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	51
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	52
Wykres 67. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych	52
Wykres 68. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	53
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych.....	53
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.....	53
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	54
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego	54
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi	54
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych	54
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)	55
Wykres 76. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	55
Wykres 77. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.....	55
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu	56
Wykres 79. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu	56
Wykres 80. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	56
Wykres 81. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	57